Sfântul ierarh Mitrofan, întâiul patriarh al Constantinopolului

(s.v. 4 iunie / s.n. 17 iunie)

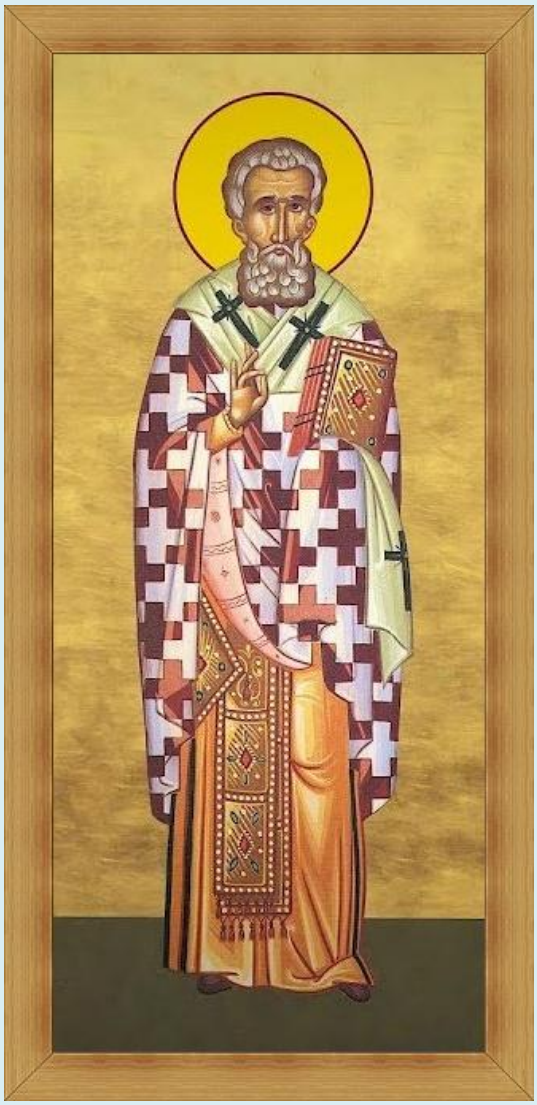

Acesta a trăit în zilele marelui Constantin, întâiul împărat al creştinilor, fiind fiu a lui Dometie, care era frate al împăratului Prov şi a născut doi feciori: pe Prov şi pe Mitrofan. Acest Mitrofan cugetând cu socotire deplină credinţa idolilor ca rătăcită şi mincinoasă, a venit la credinţa lui Hristos şi s-a botezat. Şi mergând la Bizanţ, locuia cu Tit, episcopul aceleiaşi cetăţi, care era om sfânt şi purtător de Dumnezeu, care văzând pe Mitrofan că era împodobit cu fapte bune, l-a introdus în clerul bisericii. Când împăratul Constantin cel mare 1-a văzut pentru întâia oară pe Mitrofan el 1-a iubit ca pe un tată. În timpul primului Sinod Ecumenic de la Niceea (din anul 325), Mitrofan era deja în vârstă de una sută şi şaptesprezece ani. Neputând deci participa el însuşi la lucrările Sinodului, 1-a ales pe vicarul lui, Alexandru, ca să

meargă în locul lui. Împăratul a cerut Sinodului să-i confere lui Mitrofan titlul de patriarh. Astfel, Mitrofan a fost cel dintâi patriarh al Constantinopolului. A adormit în Domnul la vârsta de 117 ani.

Index

În această lună (iunie), ziua a patra - Cel dintru sfinţi părintele nostru Mitrofan, arhiepiscopul Constantinopolului 3
Canon de rugăciune către Sfântul ierarh Mitrofan, patriarhul Constan-tinopolului 15
Imnografie 23
Vieţile Sfinţilor - Pomenirea celui dintre Sfinţi, părintele nostru Mitrofan, întâiul patriarh al Constantinopolului 24
Sinaxar din 4 iunie 27
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip de la Niculiţel; Sfântul ierarh Mitrofan, arhiepiscopul Constantinopolului 31
Iulian Dumitraşcu - Sfinţii mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip de la Niculiţel, Sfântul ierarh Mitrofan, patriarhul Constantinopolului; Sfintele mironosițe Maria și Marta, surorile dreptului Lazăr 33
Proloagele din 4 iunie 39
Sfântul Nicolae Velimirovici – Proloagele de la Ohrida din 4 iunie 43
Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Mitrofan, patriarhul Constantinopolului 43
Pomenirea Sfântului mucenic Concordie 44
Pomenirea Sfinţilor mucenici Frontasius, Severinus, Severian şi Silanus 44
Pomenirea Sfântului cuvios Zosima, episcopul noului Babilon, cetate a Egiptului 44
Sfântul sfinţit mucenic Astius, episcopul din Dyrrachium 45
Pomenirea Sfintelor Marta şi Maria, surorile lui Lazăr 45
Cântare de laudă la Marta şi Maria 45
Cugetare 46
Luare aminte 47
Predică despre punerea nădejdii în Dumnezeu, iar nu în forţele proprii 47
Icoane 49

În această lună (iunie), ziua a patra - Cel dintru sfinţi părintele nostru Mitrofan, arhiepiscopul Constantinopolului

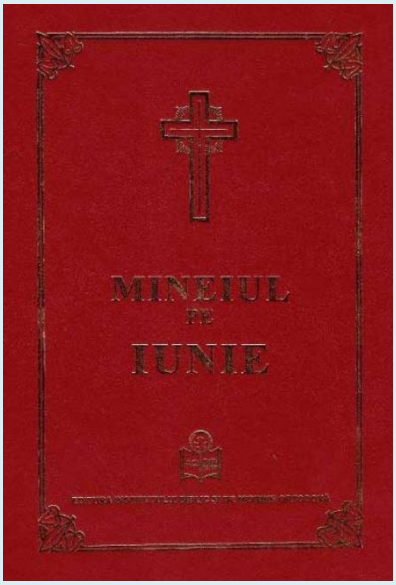

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 6, ale praznicului sau ale Octoihului 3 şi ale sfântului 3, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea punându-şi...

Cu totul prea sfinţit şi de Dumnezeu purtător te-ai arătat, ungere dumnezeiască sfântă, întru Duhul Sfânt fiind îmbrăcat şi totdeauna luminos intrând în Sfintele Sfintelor, cuvioase şi cu strălucirile cele dumnezeieşte stăpânitoare fiind strălucit, şi cu darul cunoscând tainele cele de mântuire, ca un sfinţit tăinuitor, ca un arhiereu bine împodobit cu adevărat, şi cu îndrăzneală rugându-te pentru sufletele noastre.

Strălucit-a viaţa ta, cu strălucirile bunătăţilor, prea fericite Mitrofane şi întunericul înşelăciunii ai risipit. Că te-ai arătat cu adevărat soare luminos, ierarhe prea fericite, şi acum te-ai sălăşluit unde este lumina cea neînserată, fiu zilei cu darul Duhului Sfânt făcându-te. Pentru aceasta dumnezeiască şi de lumină purtătoare, şi cinstită pomenirea ta săvârşind, pururea pomenite, cu dragoste te cinstim Mitrofane.

Mintea ta, cu voinţele cele spre lucru dumnezeiesc prin credinţă fiind împodobită, de Dumnezeu înţelepţite, şi luminat îndumnezeită, prea lăudate, în trup muritor şi stricăcios fiind, la nestricăciune a gândit, prea înţelepte, şi a câştigat strălucirea celor fără de trupuri, afară de patimi făcându-te, şi cu nepătimire împodobindu-te, părinte ierarhe prea înţelepte, luminătorule prea strălucite, şi rugătorule al celor ce cinstesc cu credinţă pomenirile tale, Mitrofane.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

De viaţa ta cea îngerească în trup, s-au minunat îngerii şi oamenii, preoţii şi monahii; împăraţii şi boierii s-au cucerit, iar Dumnezeu, cel ce S-a slăvit de tine, a mărit viaţa ta. Pe care acum îmblânzeşte-L nouă, părinte prea sfinţite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *a praznicului*

Iar de va fi în post, a Născătoarei: Necazurile şi asuprelile celor rele, şi feluri de patimi viforăsc smeritul meu suflet, Fecioară neispitită de nuntă, Maica lui Hristos Dumnezeu. Ocârmuitoare mie te arată în marea vieţii, şi potoleşte viforul ce-mi stă asupra, la limanul cel lin al pocăinţei şi al răsuflării povăţuindu-mă, pe mine cel ce alerg la acoperământul tău.

A Crucii, a Născătoarei

Când a văzut nestricata Mieluşea pe Mielul său, ca pe un om trăgându-Se spre junghiere de bunăvoie, grăia, plângând: Te grăbeşti acum Hristoase, să mă faci fără de Fiu, pe mine care Te-am născut! Însă laud şi slăvesc bunătatea Ta cea desăvârşită, şi mai presus de minte şi de cuvânt, Iubitorule de oameni.

Stihoavna praznicului, sau a octoihului

Troparul, glasul al 4-lea: Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării, te-a arătat pe tine, turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte ierarhe Mitrofane, roagă pe Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului sau al Născătoarei*

La Utrenie

Canoanele al praznicului, cu Irmosul pe 8, iar de va fi în post, amândouă Canoanele Octoihului şi al ierarhului pe 4.

Canonul Ierarhului

Cântarea 1-a, glasul al 6-lea

Irmos: Ca pe uscat umblând Israil, cu urmele prin adânc pe gonaciul faraon văzându-l înecat, a strigat: Lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-i cântăm.

Împreună cu ceata cea de sus stând înaintea lui Dumnezeu ca un preot, şi ca un slujitor al Lui, roagă-te neîncetat pentru noi, ca să dobândim bunătăţile cele veşnice, părinte Mitrofane.

Fiind ales a lucra Domnului, cu sfinţenie cinstită, ai propovăduit Evanghelia Lui, şi ai întors pe neamuri spre cunoştinţa lui Dumnezeu prin învăţăturile cele înţelepte, părinte fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Îmbogăţindu-te de cunoştinţa lui Dumnezeu, din inima ta ai izvorât cuvânt de viaţă care adapă sufletele cele înţelenite de patimi, ierarhe al lui Dumnezeu, fericite de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceata cea prea sfinţită a proorocilor de departe a însemnat mai-nainte, că vei să fii adevărată Născătoare de Dumnezeu, prea curată, mai presus de Heruvimi, şi de toată zidirea.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum tu...

Picurând dumnezeiasca dulceaţă din buzele tale, ai uscat izvoarele nedumnezeirii celei amare, adăpând pe cei bine credincioşi cu apa cea dumnezeiască a conştiinţei, fericite părinte.

Fiind ales cu dumnezeiasca alegere te-ai uns, ierarhe purtătorule de Dumnezeu, aducând jertfe fără de sânge lui Dumnezeu, cel ce S-a jertfit pentru noi, părinte prea sfinţite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mormântul, unde zace prea cinstitul tău trup, ne trimite nouă bună mireasmă, ca raiul bine mirosind lui Dumnezeu, mărite ierarhe Mitrofane.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu se dumireşte gândul omenesc a înţelege adâncimea cea negrăită a naşterii tale Preacurată; căci Dumnezeu smerindu-Se pe Sine în pântecele tău pentru milostivire a mântuit pe om.

Irmosul: Nu este sfânt precum Tu Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat cornul credincioşilor Tăi, Bunule, şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Credinţa lui Hristos luminat învăţând, şi ţinându-o pe ea, întru mulţime cu adevărat ai crescut credincioasă turma ta. Pentru aceasta împreună cu îngerii Mitrofane te bucuri, lui Hristos rugându-te neîncetat pentru noi toţi.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Arătatu-te-ai că cu adevărat urmezi obiceiurilor şi graiurilor apostolilor, căci asemenea ca Petru ai propovăduit înaintea adunării pe Cuvântul şi Fiul a fi de o Fiinţă cu Dumnezeu Tatăl, îmbogăţindu-te de graiurile lui Ioan, cele grăite de Dumnezeu, şi asemenea ca Pavel ţi-ai pus sufletul pentru turmă, pururea pomenite, şi asemenea cu cel întâi chemat ai arătat pe cel dorit. Pentru aceasta împreună cu dânşii roagă-te

lui Hristos, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu dragoste prăznuiesc sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor,
a praznicului

Iar de va fi în post, a Născătoarei: Preasfântă Fecioară Maica lui Dumnezeu, patimile sufletului meu cele cumplite tămăduieşte-le, rogu-mă, şi iertare dăruieşte-mi de greşelile mele, care fără minte am lucrat, sufletul şi trupul spurcându-mi eu ticălosul. Vai mie ce voi face în ceasul acela, când îngerii sufletul meu vor despărţi de pătimaşul meu trup? Atunci Stăpână să-mi fi ajutătoare şi folositoare prea caldă, că pe tine te am nădejde eu netrebnicul robul tău.

A Crucii, a Născătoarei

O prea slăvită minune! O taină înfricoşată! Cum Cel ce este cu firea nemuritor, se spânzură pe lemn? Cum gustă acum moarte? Cum se osândeşte Cel nevinovat? Ascunde-ţi lumina ta soare, şi te înfricoşează văzând îndrăznirea, Fecioara cu suspinuri grăia, văzând pe Hristos răstignit, pe care L-a născut.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă, strigând: Din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Fiind plin de Dumnezeiescul Duh, prea sfinţite părinte, ai gonit duhurile cele viclene, şi cu învăţăturile tale ai făcut pe oameni lăcaşuri lui Dumnezeu.

O, Unime nezidită, împărţită în trei feţe, netăiată, neamestecată, ai învăţat, luminând pe cei bine credincioşi, cu sfinţitele tale învăţături părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Omorând mai-nainte săltările trupului, prin înfrânare şi prin osteneli, cu rugăciuni te-ai făcut Ziditorului dumnezeiesc slujitor de cele sfinte, prea sfinţite Mitrofane.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca pe o uşă, care duce către dumnezeiasca intrare, ca pe un rai dumnezeiesc, ca pe un loc înţelegător al sfinţeniei, ca pe o podoabă a lui Iacob, să fericim pe Fecioara.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce mânecă la Tine cu dragoste, mă rog luminează-le, ca să Te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu, pe Tine adevăratul Dumnezeu, pe Cela ce chemi din negura greşelilor.

Dumnezeieşte şi cu cuget foarte curat săvârşind cele dumnezeieşti, te-ai făcut curat, şi slujind lui Dumnezeu cu dreptatea inimii, te-ai arătat fără prihană, părinte Mitrofane.

Prin cinstitele tale rugăciuni, slujitorii idolilor, s-au arătat acum slujitori lui Dumnezeu; pe care scoţându-i vrednici din cei nevrednici, te-ai arătat vrednic slujitor Atotţiitorului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind tu mai ales chemat de darul, ai risipit uscăciunea idolilor cu ploile cuvintelor tale, şi inimile cele înţelenite le-ai făcut roditoare prin darul Duhului, cuvioase.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

După înfricoşata naştere ai rămas Fecioară ca şi mai-nainte, căci Cel ce S-a născut a fost Dumnezeu, cela ce preface toate cu voirea, Marie nenuntită, de Dumnezeu dăruită.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzându-o..

Limba ta fiind ascuţită de Duhul, prin înţelegere, ca condeiul scriitorului, bine scrie în inimile credincioşilor cuvântul darului, prin Dumnezeiescul Duh, părinte prea sfinţite.

Învăţându-te cele dumnezeieşti, ca unul ce intrai în Sfintele Sfintelor cele înţelegătoare, desăvârşit tăinuit înveţi cu Duhul pe credincioşi strălucirea Treimii, prea sfinţite părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu curgerile dogmelor tale, înecând dogmele cele tulburi ale nedumnezeirii, te-ai arătat ca un râu, adăpând adunările celor bine credincioşi, ierarhe prea cinstite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cuvântul, îngroşându-Se fără sămânţă în pântecele tău, S-a arătat Om desăvârşit, înnoind legile firii, cu cuviinţă dumnezeiască, precum singur ştie, Fecioară prea curată, care ai încăput pe Dumnezeu.

Irmosul: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: Scoate din stricăciune viaţa mea, Multmilostive.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Pe ierarhul lui Hristos, Mitrofan pe luminătorul Bisericii cel luminat, cel ce a propovăduit în mijlocul de Dumnezeu purtătorilor părinţi, pe Cuvântul a fi de o Fiinţă cu Tatăl, care şi scaunul cetăţii împărăteşti întâi l-a împodobit, şi dar de proorocie de la Dumnezeu luminat a luat, cu un glas să-l lăudăm.

Icos: Grăitorul cel tainic al tainelor lui Dumnezeu, celor negrăite, marele apostol Pavel, gura lui Hristos, departe văzând, pe cel ce era să fie vrednic de scaunul împărătesei cetăţilor, mai-nainte a scris, zicând: Arhiereu ca acesta se cădea să fie nouă, cuvios, fără răutate, drept, neîntinat, osebit de păcătoşi, şi unit prin Duhul cu Puterile cereşti cele de sus, care având îndrăzneală spre intrarea celor sfinte, pururea stă înaintea scaunului darului, cerând să ne dea nouă mare milă, şi să aflăm dar spre ajutor în vreme de trebuinţă. Deci pe acesta după datorie slăvindu-l, ca pe cel ce luminat a luat dar de la Dumnezeu, cu un glas să-l lăudăm.

Sinaxar

În această lună, în ziua a patra, pomenirea celui dintru Sfinţi părintelui nostru Mitrofan, patriarhul Constantinopolului.

Stih: Mitrofane prea fericite de Maica, pământul te-ai despărţit,
Acolo te-ai mutat unde este Tatăl tuturor cel slăvit,

Mitrofan întru această lună, în a patra zi,
Din pământul cel roditor apunând, el muri.

Acesta a fost în zilele marelui Constantin întâiul împărat al creştinilor, fiind fiu al lui Dometie, care Dometie era frate împăratului Prov, şi a născut doi feciori: pe Prov şi pe Mitrofan.

După aceea acest Mitrofan cugetând cu socoteală întreagă, că credinţa idolilor era rătăcită şi mincinoasă, a venit la credinţa lui Hristos, şi se boteză într-însul şi mergând la Vizantia, locuia cu Tit episcopul aceleiaşi cetăţi, care era om sfânt şi purtător de Dumnezeu, care văzând pe Mitrofan că era împodobit cu fapte bune, îl adăugă la clerosul bisericii.

Deci, după moartea episcopului Tit, luă scaunul Dometie, tatăl Sfântului Mitrofan, şi după moartea lui Dometie s-a făcut episcop Prov fiul lui, şi ţiind Biserica zece ani, se mută către Domnul, şi îndată se sui în scaunul Vizantiei, Mitrofan fratele lui Prov şi fiul lui Dometie, pe care aflându-l marele Constantin episcop în Vizantia, şi luând aminte şi la buna faptă a lui, şi la tocmirea firii sale şi la sfinţenia ce avea, spun că numai puţin pentru dânsul, decât pentru plăcerea locului cetăţii ce era cu aer sănătos, şi roditor şi lângă mare, aşezat fiind între două părţi ale lumii: a Europei şi Asiei, a îndrăgit locul, şi a arătat asupra lui atâta poftă şi nevoinţă, şi nu s-a scumpit de cheltuială, şi a zidit marea cetate a Constantinopolului, care biruia pe toate cele făcute de oameni, şi era pe deasupra acelora. Întru care a aşezat puterea şi împărăţia, mutându-o de la Roma cea veche.

Deci strângându-se Sinodul cel dintâi, ce s-a făcut la Niceea, fericitul acesta Mitrofan n-a fost din pricina slăbiciunii şi a bătrâneţii, căci zăcea în pat, veştejindu-i-se fireasca putere de îndelungarea vremii, ci a trimis pe cel mai întâi dintre preoţi, pe Alexandru bărbat cinstit, pe care şi moştean scaunului la făcut.

Căci întorcându-se împăratul cu purtătorii de Dumnezeu părinţi, şi săvârşindu-se Sinodul, atunci a zis dumnezeiescului Mitrofan, că i s-a arătat de la Dumnezeu, cum că Alexandru, şi cel ce era să fie după dânsul Pavel, erau iscusiţi şi plăcuţi lui Dumnezeu la o slujbă ca aceasta.

Deci adormind sfântul, s-a mutat către Dumnezeu. Şi se face pomenirea lui în sfânta biserică cea mare, şi cinstitul său lăcaş, ce este aproape de Sfântul marele mucenic Acachie, în cea cu şapte scări, unde se află cinstitele şi sfintele lui moaşte.

Tot în această zi, cuvioasa maica noastră Sofia, ceea ce a vieţuit sihăstreşte şi cu cuvioşie.

Stih: Lumea nu ţi-a stătut ţie Sofio împiedicare,
A ajunge la desăvârşirea bunătăţilor prin a ta alergare.

Tot în această zi, Sfântul cuvios mucenic Ioan egumenul mânăstirii Monagriei, care în sac băgat şi în mare aruncat s-a săvârşit.

Stih: Deşi în sac cuprins, şi în loc adânc eşti ascuns,
Însă cerescul loc pe tine Ioane te are cuprins.

Tot în această zi, cuviosul Alonie, care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Alonie pe lucrătorul sufletelor îndulceşte,
Ca cel ce stog de bunătăţi în aria sufletului său grămădeşte.

Tot în această zi, Sfintele Maria şi Marta, surorile lui Lazăr care cu pace s-au săvârşit.

Stih: Surorile lui Lazăr, celui din Betania, către Domnul s-au mutat.
Trebuie a crede că şi din moarte a se face slobode au cugetat.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul, cuvioşilor tineri, iar pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe muncitorul l-a plecat, a striga: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Luminându-te, înţelepte cu darul Duhului, prin plecările cele către Dumnezeu, şi cu împărtăşirile, te-ai făcut stea dătătoare de lumină, luminând pe cei ce cântă: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Făcându-te tu lăcaş prea sfânt, luminat cu faptele cele bune, ai avut cu sfinţenie pe Treimea cea nezidită, locuitoare întru tine, strigând: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Lepădând somnul de la ochii tăi, cu dumnezeieştile privegheri, ai primit strălucire dumnezeiască, care te-a făcut pe tine înger luminii, stâlp şi întărire credincioşilor, şi adevărat ierarh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cela ce şade în Sânurile Tatălui necuprins, se cuprinde trupeşte în sânurile tale, Preacurată, îmbrăcându-Se cu chipul tău, ca să mântuiască pe Adam, făcându-Se nou Adam.

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaie cuvioşilor...

Cu smerirea ta ai smerit pe şarpele cel trufaş, fericite, prin curatele tale rugăciuni înălţându-te către Dumnezeu. Pentru aceea te cinstim întru toţi vecii.

Dumnezeu ai cuvântat pe Cuvântul întrupat, şi popoare ai izbăvit din robia înşelăciunii, gonind departe idoleasca credinţă cea rea, părinte ierarhe Mitrofane, de Dumnezeu cugetătorule.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Şi viaţă având de potriva cuvântului, şi cuvântul fiindu-ţi după cuviinţa vieţii, făcându-te plin de zile ale Duhului, te-ai mutat către lăcaşurile cele de sus, părinte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Izbăvindu-ne de blestemul cel dintâi prin naşterea ta, pururea binecuvântată Fecioară Născătoare de Dumnezeu, glasul lui Gavriil cântăm ţie: Bucură-te, pricinuitoarea mântuirii tuturor.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaie cuvioşilor rouă ai izvorât, şi jertfa dreptului cu apă o ai ars; că toate le faci Hristoase cu singură voirea; pe Tine te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-l vedea...

În pământul celor blânzi tu te-ai sălăşluit, arhiereule, făcându-te blând întru nerăutate, şi te-ai unit cu Cetele cele de sus, de tot înfrumuseţat cu dumnezeieştile străluciri, cu totul fiind cuprins de lumina bunătăţilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Priveşti Mitrofane dumnezeieştile străluciri ale îngerilor, ale patriarhilor, ale mucenicilor, ale apostolilor, rugând cu dânşii pe Iubitorul de oameni, să dea iertare greşelilor şi îndreptare vieţii, nouă celor ce te lăudăm, cuvioase.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca picătura cea cerească S-a pogorât ploaia în pântecele tău Fecioară, şi uscând pâraiele înşelăciunii, a plouat prin tine nestricăciune oamenilor, şi mântuire tuturor, ceea ce eşti de Dumnezeu dăruită.

Irmosul: Pe Dumnezeu a-l vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Cetele îngereşti; iar prin tine Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat, pe care slăvindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Luminânda:

Podobie: Lumină neschimbată...

Primind în inima ta Lumina cea cu trei Lumini, fericite Mitrofane, te-ai arătat mare luminător Bisericii, luminând pe cei ce cu credinţă se închină unui Dumnezeu în Treime.

A Născătoarei

Lăcaş Luminii te-ai arătat, strălucitor de lumină, Născătoare de Dumnezeu, căci din pântecele tău a răsărit în lume Lumina cea mai presus de ani, şi a luminat pe toţi cei ce cu dreaptă credinţă te laudă, Născătoare de Dumnezeu.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Sursa:
https://sites.google.com/site/ortodox007/mineiele-bisericii-ortodoxe/mineiul-pe-iunie#h.v6iv0a2f8nwi

Canon de rugăciune către Sfântul ierarh Mitrofan, patriarhul Constantinopolului

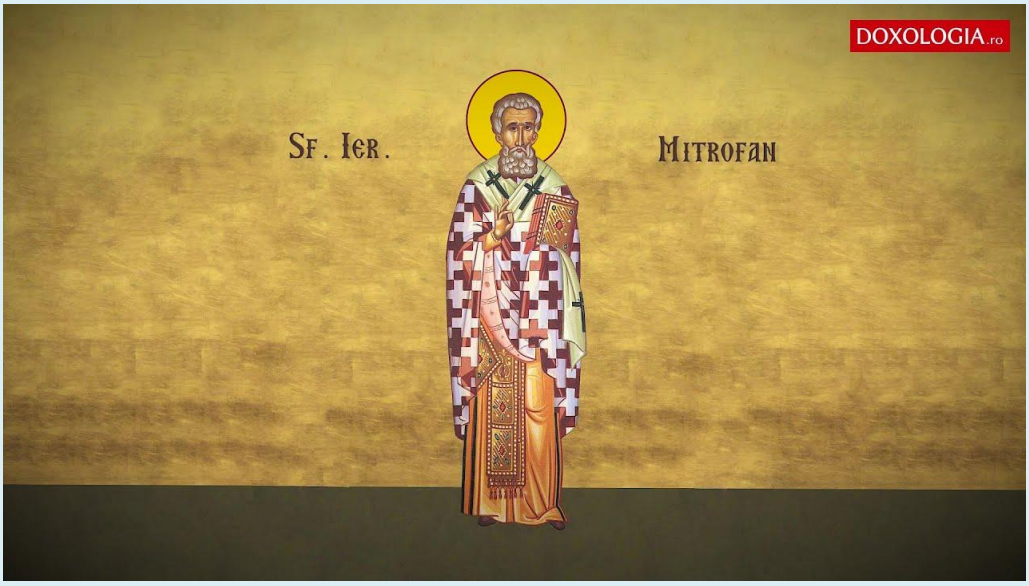

Troparul Sfântului ierarh Mitrofan, patriarhul Constantinopolului, glasul al 4-lea: Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte ierarhe Mitrofan, roagă pe Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea 1, glasul al 6-lea

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel cu picioarele prin adânc, pe prigonitorul faraon văzându-l înecat a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-l cântăm.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împreună cu ceata cea de sus stând înaintea lui Dumnezeu ca un preot şi ca un slujitor al Lui, roagă-te neîncetat pentru noi, ca să dobândim bunătăţile cele veşnice, Sfinte părinte Mitrofan.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind ales a lucra Domnului, cu sfinţenie cinstită, ai propovăduit Evanghelia Lui şi ai întors pe neamuri spre cunoştinţa lui Dumnezeu prin învăţăturile cele înţelepte, părinte fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Îmbogăţindu-te de cunoştinţa lui Dumnezeu, din inima ta ai izvorât cuvânt de viaţă, care adapă sufletele cele înţelenite de patimi, ierarhe al lui Dumnezeu, fericite de Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceata cea prea sfinţită a proorocilor de departe a însemnat mai înainte, că va să fii cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, prea curată, mai presus de heruvimi şi de toată zidirea.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu...

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Picând dumnezeiasca dulceaţă din buzele tale, ai uscat izvoarele necredinţei celei amare, adăpând pe cei bine credincioşi cu apa cea dumnezeiască a cunoştinţei, fericite părinte.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind ales cu dumnezeiasca alegere te-ai uns, ierarhe, purtătorule de Dumnezeu, aducând jertfe fără de sânge lui Dumnezeu, cel ce S-a jertfit pentru noi, părinte prea sfinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mormântul, unde zace prea cinstitul tău trup, ne trimite nouă bună mireasmă, ca Raiul bine mirosind lui Dumnezeu, mărite ierarhe Mitrofan.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu se dumireşte gândul omenesc a înţelege adâncimea cea de negrăit a naşterii tale, Preacurată. Căci Dumnezeu smerindu-Se pe Sine în pântecele tău, pentru milostivire a mântuit pe om.

Irmosul: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, carele ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă, strigând: Din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind plin de Dumnezeiescul Duh, prea sfinţite părinte, ai alungat duhurile cele viclene şi cu învăţăturile tale ai făcut pe oameni locaşuri ale lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

O, Unime nezidită, împărţită în trei Feţe, netăiată, neamestecată, ai învăţat, luminând pe cei bine credincioşi, cu sfinţitele tale învăţături, părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Omorând mai înainte sălătările trupului, prin înfrânare şi prin osteneli, cu rugăciuni te-ai făcut Ziditorului dumnezeiesc slujitor de cele sfinte, prea sfinţite Mitrofan.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca pe o uşă, care duce către dumnezeiasca intrare, ca pe un Rai dumnezeiesc, ca pe un loc înţelegător al sfinţeniei, ca pe o podoabă a lui Iacob, să fericim pe Fecioara.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, Te rog luminează-le, ca să Te vadă, Cuvinte al lui Dumnezeu, pe Tine adevăratul Dumnezeu, pe cel ce chemi din negura greşelilor.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeieşte şi eu cuget foarte curat săvârşind cele dumnezeieşti, te-ai făcut curat şi slujind lui Dumnezeu cu dreptatea inimii, te-ai arătat fără prihană, părinte Mitrofan.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin cinstitele tale rugăciuni, slujitorii idolilor s-au arătat acum slujitori lui Dumnezeu; pe care scoţându-i vrednici din cei nevrednici, te-ai arătat vrednic slujitor Atotţiitorului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind tu mai ales chemat de har, ai risipit uscăciunea idolilor cu ploile cuvintelor tale şi inimile cele înţelenite le-ai făcut roditoare prin harul Duhului, cuvioase.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

După înfricoşata naştere ai rămas Fecioară ca şi mai înainte, căci Cel ce S-a născut a fost Dumnezeu, cel ce preface toate cu voia Sa, Marie nenuntită, de Dumnezeu dăruită.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzând-o...

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Limba ta fiind ascuţită de duhul prin înţelegere, ca şi condeiul scriitorului, bine scrie în inimile credincioşilor cuvântul harului, prin dumnezeiescul Duh, părinte prea sfînţite.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Învăţându-te cele dumnezeişti, ca unul ce intrai în Sfintele Sfintelor cele înţelegătoare, desăvârşit tăinuit înveţi cu duhul pe credincioşi strălucirea Treimii, prea sfinţite părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu curgerile dogmelor tale, înecând dogmele cele tulburi ale necredinţei, te-ai arătat ca un râu, adăpând adunările celor bine credincioşi, ierarhe prea cinstite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cuvântul, întrupându-Se fără sămânţă în pântecele tău, S-a arătat Om desăvârşit, înnoind legile firii, cu cuviinţă dumnezeiască, precum singur ştie, Fecioară prea curată, care ai încăput pe Dumnezeu.

Irmosul: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viaţa mea, mult Milostive.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Pe ierarhul lui Hristos, Mitrofan, pe luminătorul Bisericii cel luminat, cel ce a propovăduit în mijlocul de Dumnezeu purtătorilor părinţi pe Cuvântul a fi de o fiinţă cu Tatăl, care şi scaunul cetăţii împărăteşti întâi l-a împodobit şi har de proorocie de la Dumnezeu luminat a luat, cu un glas să-l lăudăm.

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul pentru cuvioşii tineri, iar pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe chinuitor l-a plecat a striga: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminându-te, înţelepte, cu harul duhului, prin plecările cele către Dumnezeu şi cu împărtăşirile, te-ai făcut stea dătătoare de lumină, luminând pe cei ce cântă: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcându-te tu locaş prea sfânt, luminat cu faptele cele bune, ai avut cu sfinţenie pe Treimea cea nezidită, locuitoare întru tine strigând: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Lepădând somnul de la ochii tăi, cu dumnezeieştile privegheri, ai primit strălucire dumnezeiască, care te-a făcut pe tine înger luminii, stâlp şi întărire credincioşilor şi adevărat ierarh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cel ce şade în sânurile Tatălui Necuprins, Se cuprinde trupeşte în sânurile Tale, Preacurată, îmbrăcându-Se cu chipul tău, ca să mântuiască pe Adam, făcându-Se nou Adam.

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaie rouă...

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu smerirea ta ai smerit pe şarpele cel trufaş, fericite, prin curatele tale rugăciuni, înălţându-te către Dumnezeu. Pentru aceea te cinstim întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeu ai mărturisit pe Cuvântul întrupat şi popoare ai izbăvit din robia înşelăciunii, gonind departe idoleasca credinţă cea rea, părinte ierarhe Mitrofan, de Dumnezeu cugetătorule.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Şi viaţă având pe potriva cuvântului şi cuvântul fiindu-ţi după cuviinţa vieţii, făcându-te plin de zile ale duhului, te-ai mutat către locaşurile cele de sus, părinte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Izbăvindu-ne de blestemul cel dintâi prin naşterea ta, pururea binecuvântată Fecioară Născătoare de Dumnezeu, cuvântul lui Gavriil cântăm ţie: Bucură-te, pricinuitoarea mântuirii tuturor.

Irmosul:

Să lăudăm bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaie rouă ai izvorât celor cuvioşi şi jertfa dreptului cu apă o ai ars. Că toate le faci Hristoase numai cu singură voia Ta; pe Tine Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea...

Stih: ***Sfinte părinte Mitrofan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În pământul celor blânzi tu te-ai sălăşluit, arhiereule, făcându-te blând întru nerăutate şi te-ai unit cu Cetele cele de sus, prea înfrumuseţat cu dumnezeieştile străluciri, cu totul fiind cuprins de lumina virtuţilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Priveşte, Mitrofane, dumnezeieştile străluciri ale îngerilor, ale patriarhilor, ale mucenicilor, ale apostolilor, rugând cu dânşii pe Iubitorul de oameni să ne dea iertare de greşeli şi îndreptare vieţii, nouă celor ce te lăudăm, prea cuvioase.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ca picătura cea cerească s-a pogorât ploaia în pântecele tău Fecioară şi uscând pâraiele înşelăciunii, a plouat prin tine nestricăciune oamenilor şi mântuire tuturor, ceea ce eşti de Dumnezeu dăruită.

Irmosul: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Cetele îngereşti; iar prin tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat, pe carele slăvindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Sedelna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Arătatu-te-ai cu adevărat următor obiceiurilor şi graiurilor apostolilor, căci asemenea ca Petru ai propovăduit înaintea adunării pe Cuvântul şi Fiul că sunt de o fiinţă

cu Dumnezeu-Tatăl, îmbogăţindu-te de graiurile lui Ioan, cele grăite de Dumnezeu; şi asemenea ca Pavel ţi-ai pus sufletul pentru turmă, pururea pomenite; şi asemenea cu cel întâi chemat ai arătat pe Cel dorit. Pentru aceasta împreună cu dânşii roagă-te lui Hristos, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu dragoste prăznuiesc sfântă pomenirea ta.

Iar de va fi Post:

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Preasfântă Fecioară Maica lui Dumnezeu, patimile sufletului meu cele cumplite te rog tămăduieşte-le şi iertare dăruieşte-mi de greşelile mele, pe care fără minte le-am făcut, sufletul şi trupul spurcându-mi eu ticălosul. Vai mie, ce voi face în ceasul acela, când îngerii sufletul meu vor despărţi de pătimaşul meu trup? Atunci, Stăpână, să-mi fii ajutătoare şi folositoare caldă, că pe tine te am nădejde, eu netrebnicul robul tău.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

O, prea slăvită minune: O, taină înfricoşătoare! Cum Cel ce este cu firea nemuritor, este spânzurat pe lemn? Cum gustă acum moarte? Cum este osândit Cel Nevinovat? Ascunde-ţi lumina ta soare şi te înfricoşează văzând îndrăznirea, Fecioara cu suspinuri grăia, văzând pe Hristos răstignit, pe carele L-a născut.

Imnografie

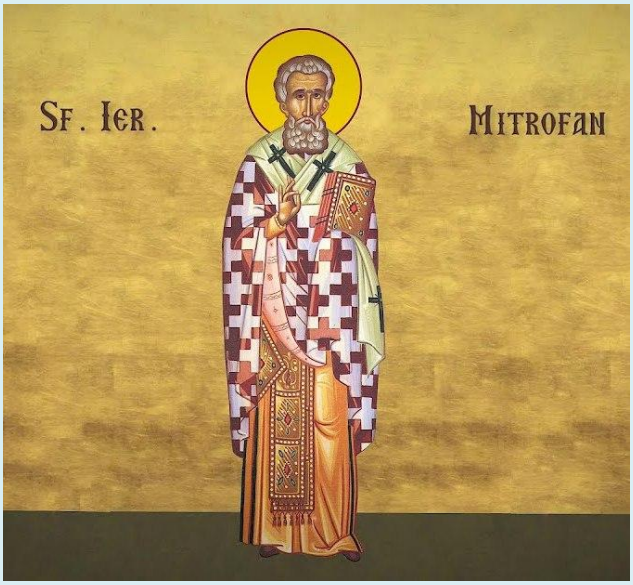

Condacul Sfântului ierarh Mitrofan, patriarhul Constantinopolului, glasul 4: Pe ierarhul lui Hristos Mitrofan, pe luminătorul Bisericii cel luminat, cel ce a propovăduit în mijlocul de Dumnezeu purtătorilor părinţi pe Cuvântul a fi de o fiinţă cu Tatăl, care şi scaunul cetăţii împărăteşti întâi l-a împodobit şi har de proorocie de la Dumnezeu luminat a luat, cu un glas să-l lăudăm.

Troparul Sfântului ierarh Mitrofan, patriarhul Constantinopolului, glasul 4: Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte ierarhe Mitrofan, roagă pe Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

(Video) Troparul Sfântului ierarh Mitrofan, patriarhul Constantinopolului - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/video-troparul-sfantului-ierarh-mitrofan-patriarhul-constantinopolului

Vieţile Sfinţilor - Pomenirea celui dintre Sfinţi, părintele nostru Mitrofan, întâiul patriarh al Constantinopolului

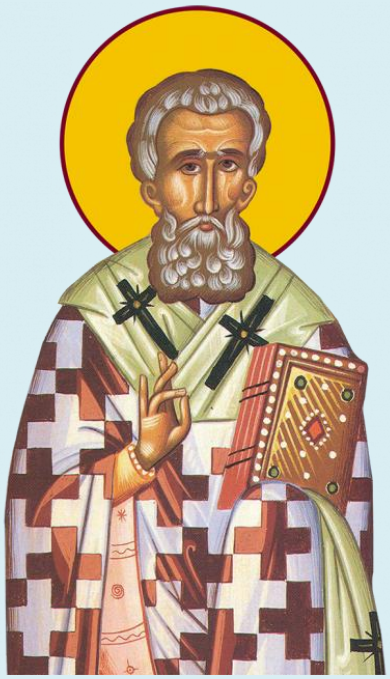

Cuvant Ortodox - Sfântul ieraarh Mitrofan, întâiul patriarh al Constantinopolului - 4 iunie:
https://www.youtube.com/watch?v=Vz6Vl3YzQt8

***

Părintele nostru Mitrofan a trăit pe vremea marelui Constantin, întâiul împărat creştin. El era fiu al lui Dometie romanul, de neam împărătesc; pentru că Dometie era frate cu Prob, cel care a fost mai înainte împărat al Romei. Acest Dometie, fiind om cunoscător, a priceput înşelăciunea şi rătăcirea închinării de idoli şi, cunoscând că credinţa creştină este dreaptă şi adevărată, s-a lepădat de zeii cei mincinoşi şi a crezut în adevăratul Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos.

Deci, fiindcă în acea vreme se săvârşea mare păgânătate de îndrăcire de idoli în Roma şi se făcea ucidere nevinovată de creştini în toate zilele fără număr, de aceea Dometie, lăsând Roma, a venit în Vizantia cu doi fii ai săi, cu Prob şi Mitrofan.

Pe atunci era episcop în Vizantia, Tit, bărbat plăcut lui Dumnezeu şi sfânt; pe lângă acesta petrecea Dometie cu fiii săi, învăţând credinţa cea întru Hristos, legea Domnului, şi povăţuindu-se la viaţa cu fapte bune.

Episcopul văzându-l pe el lipit cu toată inima şi cu tot sufletul său de Hristos, iar cu duhul arzând şi slujind Domnului, l-a rânduit pe el în rândul clericilor bisericii, hirotonindu-l preot.

După moartea episcopului Tit, Dometie i-a luat scaunul lui, iar după sfârşitul fericitului episcop Dometie, scaunul patriarhal l-a luat fiul său, Prob. După moartea lui Prob, Sfântul Mitrofan, fiul lui Dometie şi fratele lui Prob, a fost ridicat la scaunul arhieresc al Vizantiei.

Marele împărat Constantin, venind în părţile Traciei şi vizitând şi Vizantia, a văzut pe Sfântul Mitrofan şi vorbind cu dânsul, l-a cunoscut că este plăcut lui Dumnezeu. Deci s-a minunat de îmbunătăţita lui viaţă şi înţelepciune, iubindu-l foarte mult; apoi, dorind să audă cuvintele lui cele însufleţite de Dumnezeu, l-a dus pe el la Roma.

Marele Constantin a voit să-şi mute scaunul împărătesc de la Roma la Bizanţ - Constantinopolul de azi - pentru că a văzut că acel loc este foarte frumos şi l-a socotit a fi vrednic de o cetate împărătească; deoarece era îndestulat cu roadele pământului şi aşezat lângă Pontul Euxin - Marea Neagră de azi -, între Europa şi Asia, având multe căi, atât pe mare, cât şi pe uscat. Acolo a întemeiat o cetate mare, cu ziduri frumoase şi a numit-o pe ea după numele său, Constantinopole sau Nouă Romă.

Împăratul Constantin, mutându-şi scaunul din Roma veche în Roma cea nouă, a adus şi pe Sfântul Mitrofan, numindu-l părinte al său şi mijlocind pentru cinstea cea patriarhicească de la cei 318 Sfinţi Părinţi, care au luat parte la întâiul Sinod Ecumenic la Niceea.

După porunca lui cea împărătească, Mitrofan a fost cel dintâi patriarh al Constantinopolului.

Sfântul Mitrofan, întâiul patriarh al Constantinopolului, neputând să fie la soborul acela din cauza bătrâneţii şi a slăbiciunii sale, a trimis în locul său pe arhiepiscopul său, Alexandru, bărbat cinstit, sfânt şi bătrân, care a suferit pentru pacea Bisericii multe osteneli în Tracia şi în Iliric. Acesta, în sobor, ţinea locul patriarhului Mitrofan şi se nevoia contra lui Arie.

Iar după ce s-a sfârşit acel Sinod ecumenic, dreptcredinciosul împărat, marele Constantin, a rugat pe toţi arhiereii să meargă cu dânsul la prea sfinţitul patriarh Mitrofan, să-l cerceteze pe el, fiind bolnav pe patul morţii.

Deci, mergând la dânsul toţi împreună cu împăratul, într-o zi de Duminică, şi stând de vorbă, împăratul a zis către dânsul: "O, prea cinstite părinte, te văd că ai slăbit de bătrâneţe şi boală; deci, te rog spune şi ne arată nouă, cine va fi vrednic după tine, ca să fie păstor al turmei!"

Sfântul Mitrofan, cu faţa veselă, a răspuns către împărat: "Cu adevărat Duhul Sfânt a vorbit prin gura ta, de vreme ce, cu şapte zile mai înainte, gândindu-mă la aceasta, Domnul mi-a descoperit acestea: după zece zile mă voi duce din cele de aici şi după mine are să vină la scaunul patriarhicesc slujitorul meu, Alexandru, cel vrednic cu adevărat de alegerea şi de darul Sfântului Duh; iar după el, are să fie moştenitor scaunului, Pavel, care este acum între cetăţi".

După aceea Sfântul Mitrofan, căutând spre dumnezeiescul Alexandru, patriarhul Alexandriei, a zis către dânsul: "O, frate, şi tu vei lăsa după tine moştenitor ales".

Apoi, luând de mâna pe Atanasie, arhidiaconul lui, a grăit: "Iată viteazul ostaş al lui Hristos! Acesta va fi după tine moştenitor, care va sta împreună cu fratele meu, Alexandru, nu numai împotriva păgânătăţii lui Arie, dar va intra şi în mari ne-voinţe; deci, pe el, împreună cu viteazul Pavel, îl aşteaptă pătimirile cele multe".

Astfel a proorocit sfântul, despre cele ce aveau să fie.

Într-adevăr, după acele zece zile de la descoperirea Domnului, s-a săvârşit cu pace, în 4 zile ale lui iunie, şi a trăit toţi anii de la naşterea sa, 117; iar acum trăieşte în viaţa cea fără de sfârşit, stând înaintea scaunului marelui Arhiereu, al Domnului nostru Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, a cărui slavă este în veci. Amin.

Sinaxar din 4 iunie

În această lună, în ziua a patra, pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Mitrofan, primul patriarh de Constantinopol.

Acesta a trăit în zilele marelui Constantin, întâiul împărat al creştinilor, fiind fiu a lui Dometie, care era frate al împăratului Prov, şi a născut doi feciori: pe Prov şi pe Mitrofan. Acest Mitrofan cugetând cu socotire deplină credinţa idolilor ca rătăcită şi mincinoasă, a venit la credinţa lui Hristos şi s-a botezat.

Şi mergând la Bizanţ, locuia cu Tit, episcopul aceleiaşi cetăţi, care era om sfânt şi purtător de Dumnezeu, care văzând pe Mitrofan că era împodobit cu fapte bune, l-a introdus în clerul bisericii.

Deci, după moartea episcopului Tit, a luat scaunul Dometie, tatăl Sfântului Mitrofan; şi după moartea lui Dometie s-a făcut episcop Prov, fiul lui, şi ţinând Biserica zece ani, s-a mutat către Domnul; şi îndată s-a suit în scaunul Bizanţului Mitrofan, fratele lui Prov şi fiul lui Dometie; pe care aflându-l marele Constantin, episcop la Bizanţ, şi luând aminte şi la buna faptă a lui, şi la tocmirea firii sale şi la sfinţenia ce avea, spun că numai puţin pentru dânsul, dar mai ales pentru plăcerea locului cetăţii ce era cu aer sănătos, şi roditor şi lângă mare, aşezat fiind între două părţi ale lumii (a Europei şi a Asiei) a îndrăgit locul şi a arătat asupra lui atâta dorire şi nevoinţă, şi nu s-a scumpit de cheltuială şi a zidit marea cetate a Constantinopolului, care întrecea pe toate cele făcute de oameni, şi era mai presus de acelea. Întru care a aşezat puterea şi împărăţia, mutând-o de la Roma cea veche.

Deci, strângându-se Sinodul cel dintâi, ce s-a făcut la Niceea, fericitul acesta Mitrofan n-a luat parte din pricina slăbiciunii şi a bătrâneţii, căci zăcea în pat, veştejindu-i-se fireasca putere de îndelungarea vremii, ci a trimis pe cel mai întâi dintre preoţi, pe Alexandru, bărbat cinstit, pe care şi moştenitor al scaunului l-a făcut.

Căci întorcându-se împăratul cu purtătorii de Dumnezeu părinţi, şi săvârşindu-se Sinodul, atunci a zis dumnezeiescului Mitrofan, că i s-a arătat de la Dumnezeu,

cum că Alexandru şi cel ce era să fie după dânsul, Pavel, erau iscusiţi şi plăcuţi lui Dumnezeu la o slujbă ca aceasta.

Deci adormind sfântul, s-a mutat către Dumnezeu. Şi se face pomenirea lui în sfânta biserică cea mare, şi cinstitul său locaş, ce este aproape de Sfântul marele mucenic Acachie, în cea cu şapte scări, unde se afla cinstitele şi sfintele lui moaşte.

Tot în această zi, pomenirea cuvioasei maicii noastre Sofia cea din Tracia, care a vieţuit sihăstreşte şi cu cuvioşie.

Sfânta Sofia s-a născut în Aenus, Rhodope, şi era mama a şase copii. Deşi ocupată cu grijile şi datoriile acestei lumi, a ţinut poruncile Domnului şi a trăit o viaţă plină de virtute.

După ce i-au murit copiii, a devenit mamă pentru orfani şi a ajutat pe văduve. Şi-a vândut avuţiile şi a dat banii săracilor. A dus o viaţă de austeritate, mâncând pâine şi apă. Avea neîncetat pe buze Psalmii regelui-profet David şi lacrimi curgeau fără încetare din ochii ei. Prefera să se lipsească ea de cele necesare decât să lase pe un sărac să plece din casa ei cu mâinile goale.

Prin smerenia ei şi dragostea faţă de săraci, Dumnezeu a binecuvântat-o în felul următor. În casa ei era un butoi cu vin pe care îl păstra pentru săraci. Ea a remarcat că oricât ar fi luat din bidon acesta rămânea plin. Dar imediat ce a povestit cuiva despre această minune şi a slăvit pe Dumnezeu, bidonul s-a golit. Sfânta Sofia s-a întristat, crezând că vinul s-a sfârşit din cauza caracterului său nedemn. De aceea, a sporit nevoinţele sale ascetice până la a-şi pune în pericol sănătatea.

Simţindu-şi sfârşitul aproape, ea a primit tunderea în monahism. Sfânta Sofia a adormit întru Domnul la vârsta de 53 de ani.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului cuviosului mucenic Ioan, egumenul Mănăstirii Monagriei, care, fiind în sac băgat şi în mare aruncat, s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea cuviosului Alonie, care cu pace s-a săvârşit.

Zicerile / apoftegmele lui avva Alonie din Patericul Egiptean:

1. Zis-a avva Alonie: "De nu va zice omul întru inima sa că eu singur şi Dumnezeu suntem în lume, nu va avea odihnă".

2. Zis-a iarăşi: "De nu aş fi stricat tot, n-aş fi putut să mă zidesc; adică, de n-aş fi lăsat tot ce mi se pare bun din voinţa mea, n-aş fi putut să dobândesc faptele bune".

3. Zis-a iarăşi: "De va voi omul, de dimineaţa până seara ajunge în măsura dumnezeiască".

4. Întrebat-a odată avva Agaton pe avva Alonie, zicând: "Cum voi putea ţine limba mea să nu grăiască minciuni?" Şi i-a răspuns lui avva Alonie: "De nu vei minţi, multe păcate ai să faci". Iar el a zis: "Cum vine aceasta?" Şi i-a răspuns bătrânul: "Iată doi oameni au făcut înaintea ta ucidere şi unul a fugit în chilia ta. Şi iată dregătorul îl caută pe el şi te întreabă zicând: "Înaintea ta s-a făcut uciderea?". De nu vei minţi, dai pe om la moarte. Mai bine lăsă-l pe el înaintea lui Dumnezeu fără legaturi, căci El ştie toate".

Tot în această zi, pomenirea Sfintelor Maria şi Marta, surorile lui Lazăr, care cu pace s-au săvârşit.

Aceste două sfinte femei, surori ale lui Lazăr, prietenul lui Hristos, locuiau în Betania, un sat aflat la mică distanţă de Ierusalim.

Într-o zi Hristos a fost primit în casa lor. Marta, cea mai mare, se silea slujind Învăţătorului şi, văzând că sora sa, Maria, rămânea tăcută la picioarele lui Iisus ascultând vorbele sale dumnezeieşti, spuse pe un ton mâniat: "Doamne, au nu socoteşti ca sora mea m-a lăsat singură să slujesc ? Spune-i deci să-mi ajute". Dar Domnul îi răspunse: "Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti dar un lucru trebuie" (Luca 10 : 38-42) (De aceea părinţii au considerat pe Maria drept chip al contemplaţiei, de preferat faţă de fapta virtuţii reprezentată de Marta.).

Mai târziu, cu puţin timp înaintea Patimilor, Lazăr se îmbolnăvi şi muri. Cele două surori trimiseră la Iisus să fie înştiinţat dar El nu ajunse în Betania decât patru zile mai târziu.

Marta se grăbi de îndată în întâmpinarea lui, în timp ce Maria rămase acasă, unde numeroşi prieteni şi rude veniseră să le mângâie. Domnul o asigură că fratele său avea să învieze, iar Marta îşi arată credinţa faţă de El ca Fiu al lui Dumnezeu, apoi o chemă pe sora sa şi se duseră împreună până la mormânt. La chemarea lui Iisus, cel înmormântat ieşi, cu picioarele şi mâinile legate cu fâşii de pânză iar faţa acoperită de un giulgiu (Ioan 11).

Cu şase zile înainte de Paşte, o masă mare i-au pus lui Iisus în Betania, în prezenţa lui Lazăr. Marta se silea ca de obicei slujind la masă, în timp ce Maria, luând o litră de mir de mare preţ, unse picioarele Domnului şi le şterse cu părul ei. Cum Iuda, cel zgârcit, se arăta nemulţumit de o asemenea risipă, Domnul îi spuse că pentru îngroparea Lui îi păstrase ea mirul acesta (Ioan 12).

După Înălţare, Marta şi Maria însoţiră pe Lazăr pentru a răspândi Vestea cea bună a Învierii.

Deşi anumite manuscrise ale Sinaxarului le prăznuiesc ca mironosiţe, Sfânta Scriptură nu menţionează printre acestea din urmă decât pe Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov şi / sau Maria lui Cleopa (cf. 23 mai), Salomea şi "cealaltă Marie" pe care unii părinţi o identifică cu Maica Domnului.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip de la Niculiţel; Sfântul ierarh Mitrofan, arhiepiscopul Constantinopolului

Sfinţii mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip de la Niculiţel, din Tulcea, alături de alţi 36 de mucenici, au pătimit pe pământul românesc, în cetatea Noviodunum (Isaccea) din Dobrogea, pe la sfârşitul secolului al 3-lea şi începutul secolului al 4-lea.

După moartea lor martirică, trupurile mucenicilor au fost aşezate de creştini într-o criptă, numită „martirion~, din actuala localitate Niculiţel. Deasupra criptei, creştinii primelor secole, iubitori de mucenici, au zidit o biserică din piatră, încăpătoare, în care preoţii săvârşeau sfintele slujbe şi învăţau poporul.

Moaştele sfinţilor, rămase sub pardoseala Altarului acoperită de ruine, au fost descoperite în vara anului 1971, în urma unor ploi abundente. Tot în criptă s-au descoperit, în două vase de ceramică, rămăşiţele altor sfinţi mucenici, necunoscuţi. Moaştele Sfinţilor mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip se află acum la Mănăstirea Cocoş din judeţul Tulcea.

***

Tot astăzi facem pomenirea Sfântului Mitrofan, arhiepiscopul Constantinopolului. Acesta era de neam împărătesc, fiind urmaş al împăratului roman Probus (276-282) şi dintre oamenii de frunte ai Romei, trăitor pe vremea Sfântului împărat Constantin cel mare (306-337).

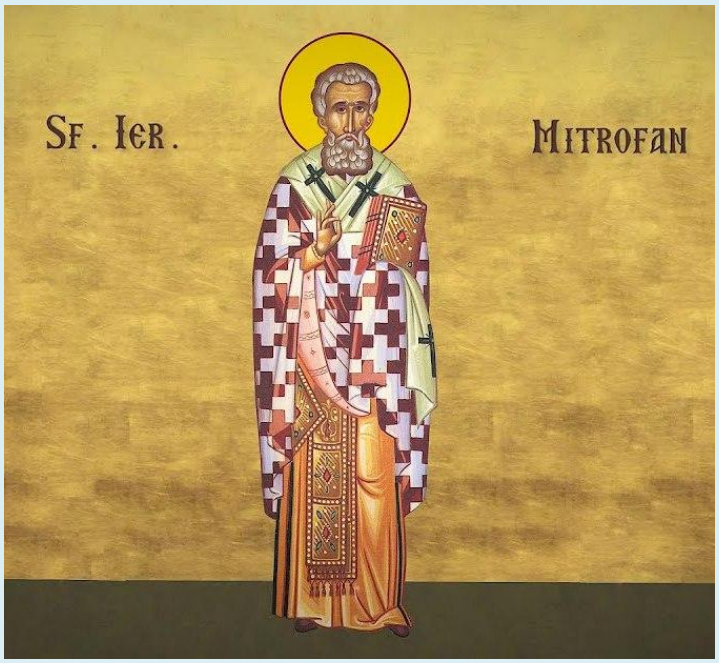

Deci, cunoscând Mitrofan învăţătura Sfintelor Scripturi, a părăsit casa părintească şi mergând la Bizanţ s-a alăturat episcopului Tit, care păstorea pe atunci Biserica creştinilor din acele părţi. A fost hirotonit preot în Biserica Bizanţului şi după o vreme a urcat pe scaunul de arhipăstor al Constantinopolului.

În anul 325, când a avut loc întâiul Sinod Ecumenic de la Niceea, Sfântul Mitrofan era bătrân, de aceea l-a trimis la sinod pe preotul Alexandru, care a şi fost apoi urmaşul său în scaun.

A adormit în Domnul la vârsta de 117 ani.

Iulian Dumitraşcu - Sfinţii mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip de la Niculiţel, Sfântul ierarh Mitrofan, patriarhul Constantinopolului; Sfintele mironosițe Maria și Marta, surorile dreptului Lazăr

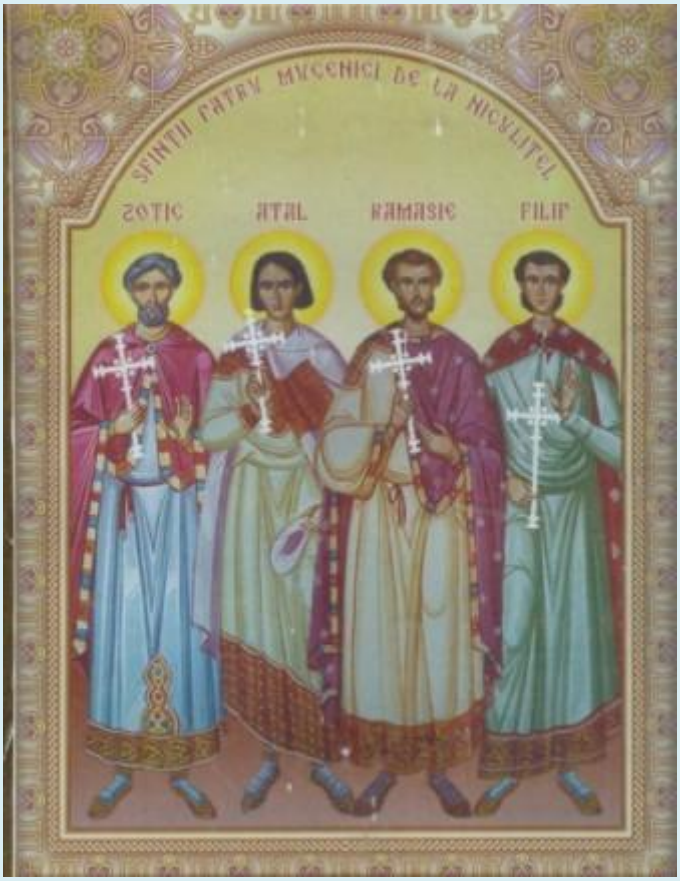

Sfinții Zotic, Atal, Camasie şi Filip

1. Pomenirea Sfinţilor mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip de la Niculiţel se face încă din vechime în ziua de 4 iunie a fiecărui an bisericesc.

Ei sunt cuprinşi în numărul celor 36 de mucenici care au pătimit pentru Hristos pe pământul românesc, în străvechea cetate Noviodunum (Isaccea), din Dobrogea, pe la sfârşitul secolului al III-lea şi începutul celui de al IV-lea.

După moartea lor de mucenici pentru Hristos, trupurile lor au fost aşezate cu multă evlavie de către creştini într-o criptă, numită „martirion”, din actuala localitate Niculiţel - Tulcea. Acolo se aflau şi alte moaşte de martiri, din timpul unor persecuţii mai vechi.

Tropar - glasul al 4-lea: Mucenicii Tăi, Doamne: Zotic, Atal, Camasie şi Filip, întru nevoinţele lor cununile nestricăciunii au luat de la Tine, Dumnezeul nostru; că având tăria Ta, pe chinuitori au surpat; zdrobit-au şi ale diavolilor neputincioase îndrăzniri. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Deasupra criptei, bunii creştini ai primelor secole au zidit apoi o biserică din piatră, încăpătoare, în care preoţii săvârşeau sfintele slujbe şi învăţau poporul. Dar, cu timpul, peste acel pământ s-au abătut vremuri grele, cu războaie, înrobiri şi pustiiri din partea multor popoare năvălitoare care au dus, între altele, şi la decăderea cetăţii Noviodunum, precum şi a celorlalte multe aşezări întărite şi biserici din Dobrogea.

Biserica din Noviodunum a fost şi ea pustiită de năvălitorii barbari, iar lăcaşul Sfinţilor mucenici Zotic, Atal, Camasie şi Filip, a rămas învăluit în uitare, sub pardoseala altarului acoperită de ruine, multe veacuri.

Cu voia lui Dumnezeu, moaştele lor sfinte au fost descoperite în vara anului 1971, aceasta făcându-se în urma unor ploi abundente, apa abătută pe o uliţă lăturalnică din satul Niculiţel scoţând la iveală cupola de piatră a criptei, tăinuită până atunci, aflată sub ruinele vechii biserici creştine.

În interiorul criptei se aflau moaştele celor patru mucenici, sub înscrisurile: „Aici şi acolo sângele martirilor”, şi a doua: „Martirii lui Hristos: Zotticos, Atalos, Camasis, Filippos”.

Tot acolo, în partea de jos a criptei, s-au descoperit, în două vase de ceramică, rămăşiţe de oseminte, amestecate cu ţărână, ale altor doi mucenici, fără a li se cunoaşte numele.

Obştea creştinilor s-a bucurat, aşadar, cunoscând că, dintru început, şi din sânul neamului românesc Dumnezeu a fost prea slăvit de Sfinţi şi mucenici. Sfintele moaşte se găsesc acum la Mănăstirea Cocoş, din judeţul Tulcea.

Pentru ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Sfântul Mitrofan, patriarhul Constantinopolului

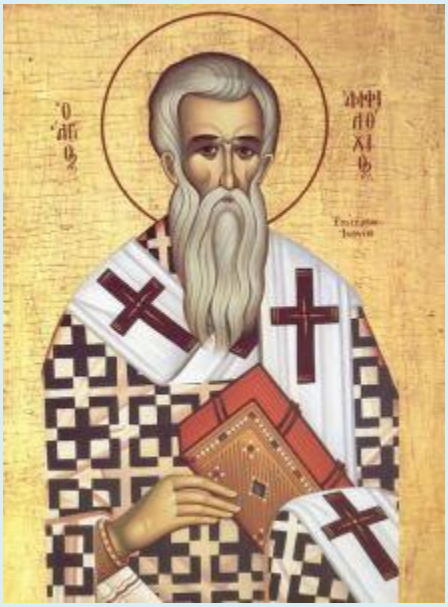

2. Cel dintre sfinţi părintele nostru Mitrofan a trăit pe vremea marelui Constantin, întâiul împărat creştin. El era fiu al lui Dometie romanul, cel ce a fost de neam împărătesc; pentru că Dometie era frate cu Prov, cel care a fost mai înainte împărat al Romei.

Acest Dometie, fiind bine cunoscător, a priceput înşelăciunea şi rătăcirea închinării de idoli şi, cunoscând că este dreaptă şi adevărată credinţa creştinească, s-a lepădat de zeii cei mincinoşi şi a crezut în adevăratul Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos.

Tropar - glasul 4: Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte ierarhe Mitrofan, roagă pe Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Iar fiindcă în acea vreme se săvârşea mare păgânătate de îndrăcire de idoli în Roma şi se făcea ucidere nevinovată de creştini în toate zilele fără număr, de aceea Dometie, lăsând Roma, a venit în Vizantia cu doi fii ai săi, cu Prov şi Mitrofan.

Pe atunci era episcop în Vizantia Tit, bărbat plăcut lui Dumnezeu şi sfânt. Pe lângă acesta petrecea Dometie cu fiii săi, învăţând credinţa cea întru Hristos şi legea Domnului, şi bine povăţuindu-se la viaţă cu fapte bune. Iar episcopul văzându-l pe el lipit cu toată inima şi cu tot sufletul său de Hristos, iar cu duhul arzând şi slujind Domnului, l-a rânduit pe el în rândul clericilor bisericii, hirotonindu-l preot.

Iar după ce episcopul Tit s-a mutat la Domnul, Dometie a luat scaunul după el, iar după sfârşitul fericitului episcop Dometie, scaunul patriarhal l-a luat fiul său Prov. Iar după mutarea lui Prov, acest Sfânt Mitrofan, fiul lui Dometie şi fratele lui Prov, a fost ridicat la scaunul arhieresc al Vizantiei.

Şi venind marele împărat Constantin în părţile Traciei, şi vizitând şi Vizantia, a văzut pe Sfântul Mitrofan şi, vorbind cu dânsul, l-a cunoscut că este mare plăcut al lui Dumnezeu. Deci s-a minunat de îmbunătăţita lui viaţă şi de înţelepciunea sa, iubindu-l foarte mult; şi dorind să audă cuvintele lui cele însufleţite de Dumnezeu, l-a dus pe el la Roma.

Apoi marele Constantin a voit să-şi mute scaunul împărătesc de la Roma la Vizantia pentru că a socotit că acel loc este foarte frumos şi i-a plăcut ca să fie la acel loc o cetate împărătească; căci era îndestulat cu roadele pământului şi aşezat lângă Marea Euxinuluil, între Europa şi Asia, având căile bune, atât pe mare, cât şi pe uscat.

Deci a întemeiat o cetate mare, cu ziduri frumoase, şi a numit-o pe ea după numele său, Constantinopol sau Noua Romă. Şi a adus din Roma veche în Roma nouă şi pe Sfântul Mitrofan, numindu-l părinte al său şi mijlocind pentru dânsul cinstea cea patriarhicească de la cei 318 Sfinţi Părinţi, care au luat parte la întâiul Sinod a toată lumea de la Niceea. Şi a fost Mitrofan cel dintâi patriarh al Constantinopolului.

Şi neputând Sfântul Mitrofan, întâiul patriarh al Constantinopolului - Roma cea nouă să vină el însuşi la soborul acela din cauza bătrâneţii şi a slăbiciunii sale, a trimis în locul său pe horepiscopul său Alexandru, bărbat cinstit, sfânt şi bătrân, care a suferit multe osteneli în Tracia şi în Iliric, pentru pacea Bisericii.

Acesta a ţinut în sobor locul patriarhului Mitrofan şi s-a nevoit împotriva lui Arie. Iar după ce s-a sfârşit acel Sinod a toată lumea, dreptcredinciosul împărat, marele Constantin, a rugat pe toţi arhiereii să meargă cu dânsul la Prea Sfinţitul patriarh Mitrofan şi să-l cerceteze pe el, fiind bolnav pe patul morţii.

Deci mergând la dânsul toţi împreună cu împăratul, într-o zi de Duminică, şi stând de vorbă, împăratul a zis către dânsul: „O, prea cinstite părinte, te văd că ai slăbit de bătrâneţe şi boală; deci, te rog spune şi ne arată nouă, cine va fi vrednic după tine, ca să fie păstor al turmei!”

Iar Sfântul Mitrofan, cu faţa veselă, a răspuns către împărat: „Cu adevărat Duhul Sfânt a vorbit prin gura ta, de vreme ce eu gândindu-mă la aceasta cu şapte zile mai

înainte, Domnul mi-a descoperit că după zece zile mă voi duce din cele de aici, iar după mine are să vină la scaunul patriarhicesc slujitorul meu, Alexandru, cel vrednic cu adevărat de alegerea şi de darul Sfântului Duh; iar după el are să fie moştenitor scaunului Pavel, care este acum între citeţi".

După aceea Sfântul Mitrofan, căutând spre dumnezeiescul Alexandru, patriarhul Alexandriei, a zis către dânsul: „O, frate, şi tu vei lăsa după tine moştenitor ales".

Apoi, luând de mână pe Atanasie, arhidiaconul lui, a grăit: „Iată viteazul ostaş al lui Hristos! Acesta va fi după tine moştenitor şi nu numai împreună cu fratele meu, Alexandru, va sta tare împotriva păgânătăţii lui Arie, dar va intra şi în mari ne-voinţe; şi multe pătimiri îl aşteaptă pe el, împreună cu viteazul Pavel".

Astfel a proorocit sfântul despre cele ce aveau să fie, iar după acele zece zile de la descoperirea Domnului, s-a săvârşit cu pace, în 4 zile ale lui iunie, şi a trăit toţi anii de la naşterea sa, 117; iar acum trăieşte în viaţa cea fără de sfârşit, stând înaintea scaunului marelui Arhiereu care a străbătut cerurile, al lui Hristos, Mântuitorul nostru, a cărui slavă este în veci. Amin.

Sfintele mironosițe Maria și Marta, surorile dreptului Lazăr

Sfintele mironosițe Maria și Marta credeau în Hristos înainte ca El să-l învie pe dreptul Lazăr, fratele lor, din morți.

După martiriul Sfântului ahidiacon Ștefan, a început persecuția împotriva Bise-ricii din Ierusalim, iar dreptul Lazăr a fost alungat din cetate.

Surorile sale l-au sprijinit pretutindeni unde acesta a propovăduit Evanghelia lui Hristos.

Sfinte Marta și Maria sunt pomenite și în Duminica Mironosițelor.

Proloagele din 4 iunie

Viaţa Sfinților mucenici Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel

În martirologiul siriac şi cel al fericitului Ieronim din secolele III-IV sunt pomeniţi, pe lângă alţi 25 de martiri, şi patru martiri originari din Răsăritul Europei, numiţi: Zotic, Atal, Camasie şi Filip. Aceşti sfinţi mucenici au pătimit pentru Hristos sub împărăţia lui Diocleţian şi Maximian. Se crede că erau ostaşi în armata romană, dar, pentru credinţa lor în Hristos, au fost osândiţi la moarte prin tăiere cu sabia. Nu se ştie exact data morţii lor, nici locul unde au fost martirizaţi.

Unii cred ca au fost surghiuniţi la Gurile Dunării, în nordul Dobrogei de astăzi, unde erau exilaţi numeroşi creştini ai Imperiului Roman, care nu voiau să jertfească idolilor.

După tradiţie, aceşti sfinţi martiri ostaşi au fost judecaţi de autorităţile romane în oraşul Noviodunum, tot în Dobrogea.

Prin secoleleIV-V, s-a construit în localitatea Niculiţel, din judeţul Tulcea de astăzi, o basilică din piatră cu hramul Sfântul Atanasie cel mare, care a fost reînnoită în secolul XIII, în care au fost aşezate moaştele acestor sfinţi mucenici. Cu voia lui Dumnezeu, în anul 1971, luna septembrie, datorită ploilor abundente, pârâul Niculiţel a inundat şi a scos la lumină o criptă sub vechea temelie a bisericii din secolul IV, în care se aflau, într-un sicriu comun, moaştele acestor patru sfinţi mucenici.

Pe peretele interior al criptei scrie în limba greacă: „Martyres tou Hristou". Iar pe peretele opus scrie numele lor: „Zotikos, Attalos, Kamasis şi Filippos". Această criptă martirică, recent descoperită, este unică în România şi în sud-estul Europei.

Moaştele acestor sfinţi martiri au fost aşezate în patru racle de lemn şi depuse spre închinare în biserica Mănăstirii Cocoş din apropiere, unde se păstrează şi astăzi, având zi de prăznuire 4 iunie.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Luna iunie în 4 zile: pomenirea celui dintre Sfinţi părintele nostru Mitrofan, cel ce a fost întâiul patriarh al cetaţii lui Constantin

Acest părinte Mitrofan a fost de neam împărătesc, rudă cu împăratul roman Probus (276-282) şi dintre oamenii de frunte ai Romei şi a trăit pe vremea împărăţiei lui Constantin cel mare.

Deci, cunoscând Mitrofan învăţătura Sfintelor Scripturi ale creştinătăţii şi luminându-şi mintea cu nestinsa lor lumină, a fost cuprins de o neînfrânată dorinţă de a-şi închina toată viaţa slujirii lui Hristos.

Drept aceea, a părăsit casa părinţilor săi, şi, mergând la Bizanţ s-a alăturat episcopului Tit, care păstorea pe atunci Biserica creştinilor, din acele părţi. Şi, Tit fiind un om plin de evlavie şi iubitor de Dumnezeu, a cunoscut, îndată, râvna tânărului Mitrofan, pentru cele dumnezeieşti. Şi, luându-l pe lângă dânsul, l-a deprins cu înfrânarea şi rugăciunea. Iar, când a ajuns la vârsta cuvenită, a fost rânduit de învăţătorul şi părintele său, să slujească în Biserica Bizanţului, numărându-se în ceata clericilor.

Deci, văzând osârdia lui Mitrofan către cele sfinte, părinţii şi fratele său au lepădat şi ei toată grija cea lumească şi s-au făcut slujitori ai Domnului, nevoindu-se a duce o viaţă creştinească.

Deci, venind vremea şi sfârşindu-şi episcopul Tit viaţa sa cea sfântă, s-a învrednicit bătrânul, tatăl lui Mitrofan, a urca pe scaunul de arhipăstor al Bisericii din Bizanţ. Şi, cârmuind şi acesta cu credinţă şi înţelepciune, şi-a sfârşit şi el zilele, iar, în locul lui, a fost înălţat episcop fiul său Prov, fratele mai mare al lui Mitrofan, iar, când şi acesta s-a mutat din cele pământeşti, nu s-a aflat altul mai vrednic a fi acolo, episcop, decât înţeleptul Mitrofan, care a şi fost înscăunat la cârma Bisericii din Bizanţ.

Şi a strălucit Mitrofan în acest scaun, prin smerenie, blândeţe, prin mulţimea milosteniilor şi printr-o învăţătură sănătoasă şi curată. Că era cinstit şi iubit de toţi.

Şi a venit la dânsul însuşi marele Constantin împăratul care, fiind în Bizanţ, l-a văzut pe acest arhiereu Mitrofan şi, vorbind cu dânsul, l-a cunoscut că este un mare plăcut lui Dumnezeu şi l-a iubit pe el, numindu-l părinte al său. Şi, dorind să se

îndulcească de cuvintele lui cele de Dumnezeu insuflate, l-a dus pe el la Roma, iar, în urmă, Constantin a mutat la Bizanţ scaunul împărăţiei, numindu-l cetatea lui Constantin, Constantinopol. Că a socotit împăratul că acel loc este foarte frumos şi i-a plăcut lui să fie, în acel loc, cetate împărătească, îndestulată în roade bogate, lângă Pontul Euxim (Marea Neagră), fiind între Europa şi, Asia, unde, şi pe uscat şi pe mare, drumurile sunt bune. Deci, a întemeiat o cetate mare, cu ziduri prea frumoase, cinstind-o şi numind-o pe ea cu numire nouă Constantinopol sau noua Romă.

La anul 325, când s-a adunat la Niceea întâiul Sinod a toată lumea, pentru a îndrepta rătăcitele învăţături ale ereticului Arie, Mitrofan era atât de bătrân, încât n-a putut lua asupra lui osteneala drumului, ci, a trimis pe cel mai vrednic dintre preoţii lui, pe Alexandru, care a şi fost, apoi, urmaşul său în scaun.
A adormit în Domnul, la vârsta de 117 ani, şi a fost cel dintâi patriarh al Constantinopolului.

Iar acum, în viaţa cea fără de sfârşit vieţuieşte, stând înaintea scaunului marelui Arhiereu, celui ce a străbătut cerurile, înaintea Domnului Hristos, Mântuitorul nostru, a căruia este slavă în veci! Amin.

Întru această zi, cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur, despre cinstirea preoţilor

Ascultaţi pe Pavel, care zice: "Fraţilor, ascultaţi pe mai marii voştri şi vă supuneţi lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea de ele seamă" (Evr. 13.17). Pentru aceasta, şi mai mult să-i cinstiţi pe dânşii.

Că, tu te îngrijeşti numai de ale tale, doar ţi-ai îndrepta viaţa ta bine, iar, de alţii, nu ai nici o grijă. Iar preotul, chiar de şi-ar îndrepta viaţa sa, dar dacă de tine n-ar purta grijă şi de nu te-ar îndrepta bine, atunci, împreună cu cei răi, se va osândi. De va avea şi învăţătură şi aşezare nedreaptă, să nu-l ascultaţi pe el. Iar, de va învăţa drept, apoi, la viaţa lui să nu te uiţi, ci cuvintele lui să le asculţi. Şi să nu-i zici: "Cum, mie îmi zice, iar, el singur, nu le face?" Fiindcă, aceasta este slujba lui, că, adică, să nu se lenevească, ci, să grăiască către toţi; iar, de nu va grăi, judecată va lua. Deci, de nu-l vei asculta pe el, te vei osândi.

Precum zice Domnul: "Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă, şi cel ce se leapădă de voi, se leapădă de Mine" (Luca, 10, 10). Şi cel ce vă huleşte de voi, pe Mine Mă huleşte.

Nu, fraţilor, nu se cade oilor să hulească pe păstor, pentru că el, în toate zilele, pentru tine şi pentru toţi fraţii tăi, aduce slujbă, dimineaţa şi seara, se roagă lui Dumnezeu, în biserică şi afară de biserică, umblând cu crucea şi pentru tine rugându-se. Deci, socotind acestea toate, să-l cinstim pe el în tot chipul, ca pe un părinte.

Iar, de vei zice: "Este spurcat şi rău," nu ţi se cade ţie, să-l judeci. Că, chiar şi Păstorul cel bun, de s-ar ruga pentru tine lui Dumnezeu, ce ar folosi, dacă tu vei fi un necredincios? Sau şi spurcat de ar fi, ce te vatămă pe tine spurcăciunea lui, dacă tu vei fi credincios? Că, toată lucrarea este a lui Dumnezeu. Că preotul numai îşi deschide gura sa, iar toate le face Dumnezeu a căruia este slava, în veci! Amin.

Întru această zi, învăţătura Sfântului Efrem, că nu se cade monahului a umbla din loc în loc

Pe urmele Stăpânului Hristos să umblăm; în supunere faţă de bătrâni, în Domnul să voim a fi, iar nu a umbla din loc în loc. Şi, mai întâi, adică, să-şi cerceteze fiecare gândul, de ce vrea să plece de la locul lui, în care s-a făgăduit a petrece. Oare, pentru osteneală, voieşte să fugă la altă mânăstire, socotind că va afla acolo mai puţină osteneală şi mai buni însoţitori? Nu cumva, urâtorul binelui, diavolul, săgetându-l cu invidia şi cu vrajba, că alt frate sporeşte în cinste, iar el n-a mai dobândit nici un rang, şi, pentru aceasta, voieşte să-şi lase locul? Oare, nu cumva, se duce din mânăstire, fugind de război, şi nevrând să se nevoiască spre fapte bune şi spre supunerea cea întru Hristos? Oare, nu cumva, vrea să-şi lase locul său, căutând moştenire? Că gândurile ne arată patimile acestea, adică cercăm mai dinainte patima care este în noi. Dar, să nu urmăm în patimi, ca să nu cădem în mâinile dracilor celor răi, ale căror lanţuri, cele în multe feluri, sunt totdeauna întinse asupra noastră, de care să ne sârguim a fugi, prin smerenie şi prin răbdare întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

Sfântul Nicolae Velimirovici – Proloagele de la Ohrida din 4 iunie

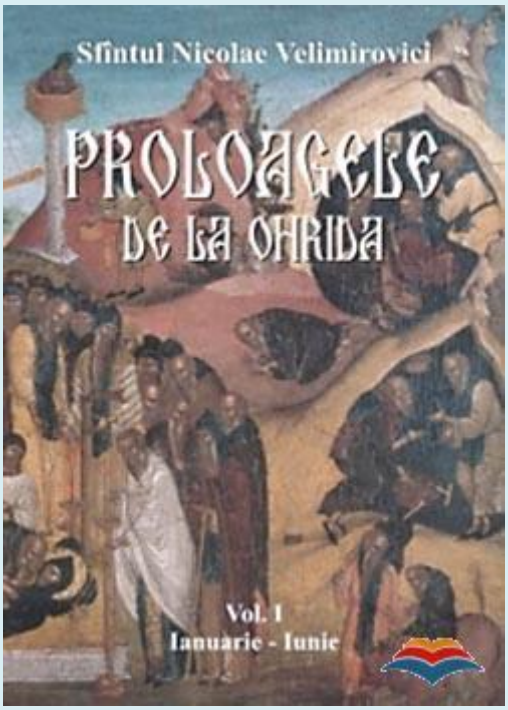

Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Mitrofan, patriarhul Constantinopolului

Tatăl lui, Dometie, fratele împăratului roman Probus, în timpul prigoanelor şi-a scăpat viaţa fugind de la Roma, deoarece era creştin. El s-a refugiat la Bizanţ.

Titus, episcopul Bizanţului, 1-a hirotonit întru presbiter (preot). Urmând morţii lui Titus, Dometie a fost ridicat pe tronul episcopal din Bizanţ. După moartea şi a lui, fiul lui cel mai vârstnic, Probus, a fost ridicat pe scaunul episcopal, iar după moartea lui Probus, sceptrul păstoririi i-a revenit lui Mitrofan.

Când împăratul Constantin cel mare 1-a văzut pentru întâia oară pe Mitrofan el 1-a iubit ca pe un tată. În timpul primului Sinod Ecumenic de la Niceea (din anul 325), Mitrofan era deja în vârstă de una sută şi şaptesprezece ani. Neputând deci participa el însuşi la lucrările Sinodului, 1-a ales pe vicarul lui, Alexandru, ca să meargă în locul lui.

Împăratul a cerut Sinodului să-i confere lui Mitrofan titlul de patriarh. Astfel, Mitrofan a fost cel dintâi patriarh al Constantinopolului. După aceea împăratul a invitat întregul Sinod să meargă şi să cerceteze pe bătrânul arhipăstor, care fiind

atât de vârstnic şi de slăbit era întru cele mai de pe urmă ale lui.

Când împăratul 1-a întrebat pe cine ar dori să lase păstor în locul său, Mitrofan 1-a numit pe Alexandru din Alexandria.

Apoi i-a zis lui Alexandru: „O frate, eu pe tine te las ca pe cel mai vrednic următor al meu!" Apoi Mitrofan a luat mâna arhidiaconului Atanasie [cel care avea să fie Sfântul Atanasie cel mare, patriarhul Alexandriei] şi 1-a lăudat înaintea tuturor.

După această prorocie, Mitrofan şi-a cerut iertare de la toţi, iar în următoarele zece zile s-a petrecut ieşirea sufletului său către Domnul, la anul 325.

Pomenirea Sfântului mucenic Concordie

În timpul vieţii lui pământeşti Concordie a fost mare nevoitor şi făcător de minuni.

Sub împăratul Antoninus el a fost arestat pentru marea lui credinţă în Hristos. După întemniţări şi torturi, el a fost dus înaintea idolului din piatră al lui Zeus şi silit să-i jertfească lui. Dar pentru că a scuipat asupra idolului în loc să-i jertfească, Concordie a fost omorât pe loc, prin tăierea capului.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Frontasius, Severinus, Severian şi Silanus

Aceştia au fost muceniciţi în Franţa sub domnia împăratului Claudius. După ce au fost decapitaţi, ei s-au ridicat pe picioarele lor şi-au luat capetele în mâini, au traversat râul Ile şi au sosit la Biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, unde episcopul Fontanus stătea la rugăciune. Intrând în sfânta biserică, ei şi-au pus capetele la picioarele episcopului şi s-au întins pe pământ, aşezându-şi mâinile pe piept în semnul crucii.

Ei au fost îngropaţi cu cinste în acea biserică, în timpul înmormântării lor s-au auzit cântând nevăzute coruri de îngeri.

Pomenirea Sfântului cuvios Zosima, episcopul noului Babilon, cetate a Egiptului

Zosima bine s-a nevoit mulţi ani din viaţă pe Muntele Sinai. Venind la Alexandria cu oarece ascultare el a fost luat şi înălţat episcop al noului Babilon de către fericitul patriarh Apolinarie.

El a fost păstor minunat al turmei lui Hristos. Biruindu-se de bătrâneţi adânci şi de osteneală, el iarăşi s-a întors în Muntele Sinai şi acolo şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, primind cununa slavei între ierarhii cei mari. El a trăit şi a trecut la cele veşncie în veacul al şaselea.

Sfântul sfinţit mucenic Astius, episcopul din Dyrrachium

Astius a luat mucenicia în timpul împăratului Traian.

Mai întâi a fost bătut cutoiege de plumb, apoi despuiat de haine şi răstignit de un copac.

Trupul lui gol a fost dat cu miere astfel încât viespile şi ţânţarii otrăvitori să-1 muşte şi astfel să moară în chinuri.

Din mijlocul chinurilor lui, Sfântul Astius 1-a slăvit pe Dumnezeu şi s-a odihnit, primind îndoita cunună: a muceniciei şi a celei mai înalte preoţii.

Pomenirea Sfintelor Marta şi Maria, surorile lui Lazăr

După înălţarea Domnului, Lazăr a pornit la vestirea Evangheliei. Cele două surori ale lui 1-au însoţit, fiind pururea cu dânsul.

Nu se ştie în ce loc au trecut la veşnicie cele două surori ale lui Lazăr.

Cântare de laudă la Marta şi Maria

Primirea de străini virtute poruncită de Domnul este.
Cu ea până azi multe suflete au intrat în Rai.

Minunatul Avraam al ospitalităţii dar
l-a arătat fără măsură:
fără măsură şi din inimă, nicidecum ipocrit.

Regele David iară primirea de străini mult o a cinstit;
De aceea cu străşnicie viaţa Regelui Saul a păzit.

Şi când Cel care mai înainte de Avraam a fost
A păşit pe pământ,
Din casa lui David răsărit, silind

întunericul să piară,

Atunci Marta şi Maria binecuvântate
Lucrătoare ale acestui dar s-au arătat.
Surorile lui Lazăr erau ele,
Pentru odihna necăjiţilor
Neprecupeţind nimic.

Lor le-a revenit pe Cel mai mare de sub soare
În casa lor să-L primească.

Primindu-L şi odihnindu-L fiecare din el Cerul a câştigat;
Slujindu-L desăvârşit cu suflet curat şi cu hrană;
Slujindu-L desăvârşit cu bună grăire şi faptă.

Iar Cel Preaînalt le-a răsplătit lor
Desăvârşit.

Când moartea a-ntristat această iubită casă,
Pentru surori, Iisus pre Lazăr a înviat,
Iar vestirea lor şi slava s-a întins până
La marginile pământului.

Aceasta este răsplata de la însuşi Domnul
Pentru-al ospitalităţii minunat dar,
Căci Domnul iubeşte ospitalitatea
Cea lucrată din inimă.

Sfânta Biserică cu Marta şi Maria se laudă,
Şi ne învaţă pe noi că suntem
Oaspeţi la masa lui Dumnezeu.

Cugetare

Cumplit lucru este să ucizi un om. Groaza care se pogoară în adâncul rărunchilor ucigaşului nu se poate exprima în cuvinte. Când o fiinţă umană se pregăteşte să o ucidă pe o alta, el crede că este ca şi cum ar ucide o vită. Dar când îşi duce la îndeplinire planul diavolesc, atunci, deodată, îşi dă seama că a pornit la război cu cerul şi cu pământul şi că s-a înstrăinat şi s-a rupt pe vecie şi de pământ şi de cer.Victima îi terorizează conştiinţa şi somnul zi şi noapte.

Un cunoscut ucigaş a venit la Avva Zosima de la Muntele Sinai şi l-a rugat cu lacrimi să-l tundă monah. Zosima l-a îmbrăcat în îngerescul chip şi l-a trimis la Mânăstirea Preacuviosului Dorotei de lângă Gaza, ca să se nevoiască acolo într-o viaţă de obşte. După nouă ani ucigaşul tuns monah s-a întors la Sfântul Zosima, a dat înapoi straiul monahal şi şi-a luat vechile lui haine cele de ucigaş în lume. Întrebându-l bătrânul pentru ce face aceasta, ucigaşul i-a zis că timp de nouă ani s-a dat la toate nevoinţele ascultării, postirilor, rugăciunii cu lacrimi, privegherilor şi a simţit cu adevărat cum Dumnezeu îi iartă mulţime de păcate; cu toate acestea, o singură crimă simţea că nu i se iartă, deoarece amintirea ei îl chinuia cumplit. El odată ucisese un prunc nevinovat care acum, în pocăinţa lui, i se arăta în somn neîncetat şi îl întreba: „Pentru ce m-ai ucis?" Din această pricină ucigaşul hotărâse să înapoieze straiul monahal şi să şi-l ia înapoi pe cel vechi şi aşa să meargă în cetate şi să se predea autorităţilor spre a-şi lua osânda plătirii sângelui cu sânge. Făcând aşa, el a mers în cetatea Diospolis, unde şi-a recunoscut crima şi a fost executat prin decapitare. Astfel, cu sângele lui, el şi-a spălat păcatul uciderii de oameni.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a demonizaţilor din ţinutul Gherghesenilor [al Gadarei] (Matei 8: 28):

- *La cum Domnul a alungat pe demoni afară din acei doi oameni, iar ei au stat blânzi şi liniştiţi;*
- *La cum Domnul şi lângă mine stă şi aşteaptă să-L chem să mă ajute şi să mă curăţească de toate duhurile necurate care mă stăpânesc pe mine şi mă despart de Dumnezeu.*

Predică despre punerea nădejdii în Dumnezeu, iar nu în forţele proprii

Pune-ţi nădejdea în Domnul din toată inima ta şi nu te bizui pe priceperea ta (Pildele lui Solomon 3: 5).

Oare dacă toţi munţii s-ar porni asupra ta, te vei opinti să-i opreşti cu mâna? Desigur, nu.

Dacă întunericul tuturor tainelor din cer şi de pe pământ ar înconjura deodată mica luminare a priceperii tale, oare cu acea mică pricepere a ta putea-vei tu să străbaţi până la capătul acelui întuneric? Încă şi mai puţin.

Nu te bizui pe priceperea ta, căci cea mai mare parte materiei stricăcioase pe care tu o numeşti intelect nu valorează mai mult decât un pumn de cenuşă. O, omule, nu te bizui pe priceperea ta, căci ea nu este decât un drum pe care se năpusteşte mulţimea – o mulţime flămândă, însetată, pestriţă şi curioasă, mulţimea senzaţiilor tale trupeşti.

O, omule, pune-ţi nădejdea în Domnul din toată inima ta. La El este priceperea cea fără de sfârşit şi atotvăzătoare. Domnul zice: Al Meu este sfatul şi buna chibzuială, Eu sunt priceperea, a Mea este puterea (Pildele lui Solomon 8: 14).

El priveşte la cărările pe care aleargă poftele tale şi la toate răspântiile prin care rătăcesc gândurile tale. Cu milă şi cu dragoste El ţi Se oferă ţie Călăuză, Povăţuitor şi Cârmaci, iar tu preferi să te bizui pe priceperea ta întunecată şi pieritoare.

Dar mai înainte ca să te naşti tu, unde era priceperea ta? Unde era priceperea ta atunci când a luat formă trupul tău, când inima ta a început să bată iar sângele să-ţi curgă prin vene, când ochii tăi au început să se deschidă iar gura ta să dea prima oară glas?

Din a cui pricepere se întâmplau toate acestea, pe când mintea ta dormea precum zăcămintele de minereu încă nescoase din mină? Dar chiar şi din vremea în care priceperea ta a început să se trezească, poţi oare să numeri cu câte iluzii nu te-a învăluit, poţi să numeri toate minciunile în care te-ai încurcat luându-le drept adevăr sau toate pericolele de care nu s-a priceput să te apere?

O, frate pune-ţi nădejdea numai în Domnul din toată inima ta! El te-a salvat pe tine de nenumărate ori de pacostea propriei tale priceperi, de propriile tale iluzii şi minciuni şi de pericolele în care era să cazi din cauza lor.

Precum orbul pe lângă cel care poate să vadă, aşa este priceperea ta pe lângă priceperea lui Dumnezeu. O, orbule, pune-ţi nădejdea în Cel care vede! O frate, pune-ţi nădejdea numai în Domnul, din toată inima ta!

O, Atotvăzătorule Doamne, carele eşti priceperea cea veşnică şi fără de greşeală, mai adâncă decât universul şi mai strălucitoare decât soarele, mântuieşte-ne pe noi şi acum de greşelile priceperii noastre, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

Icoane

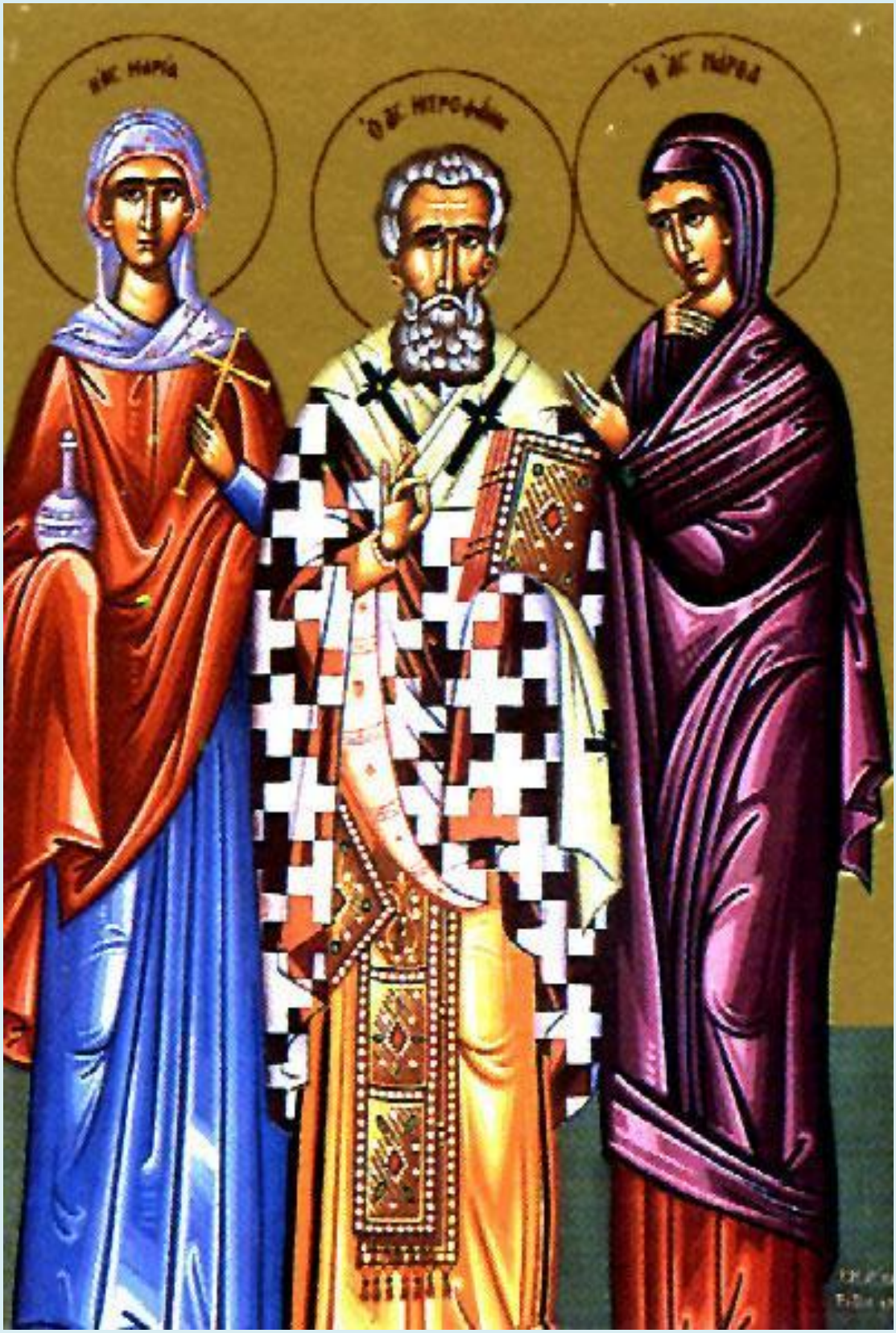

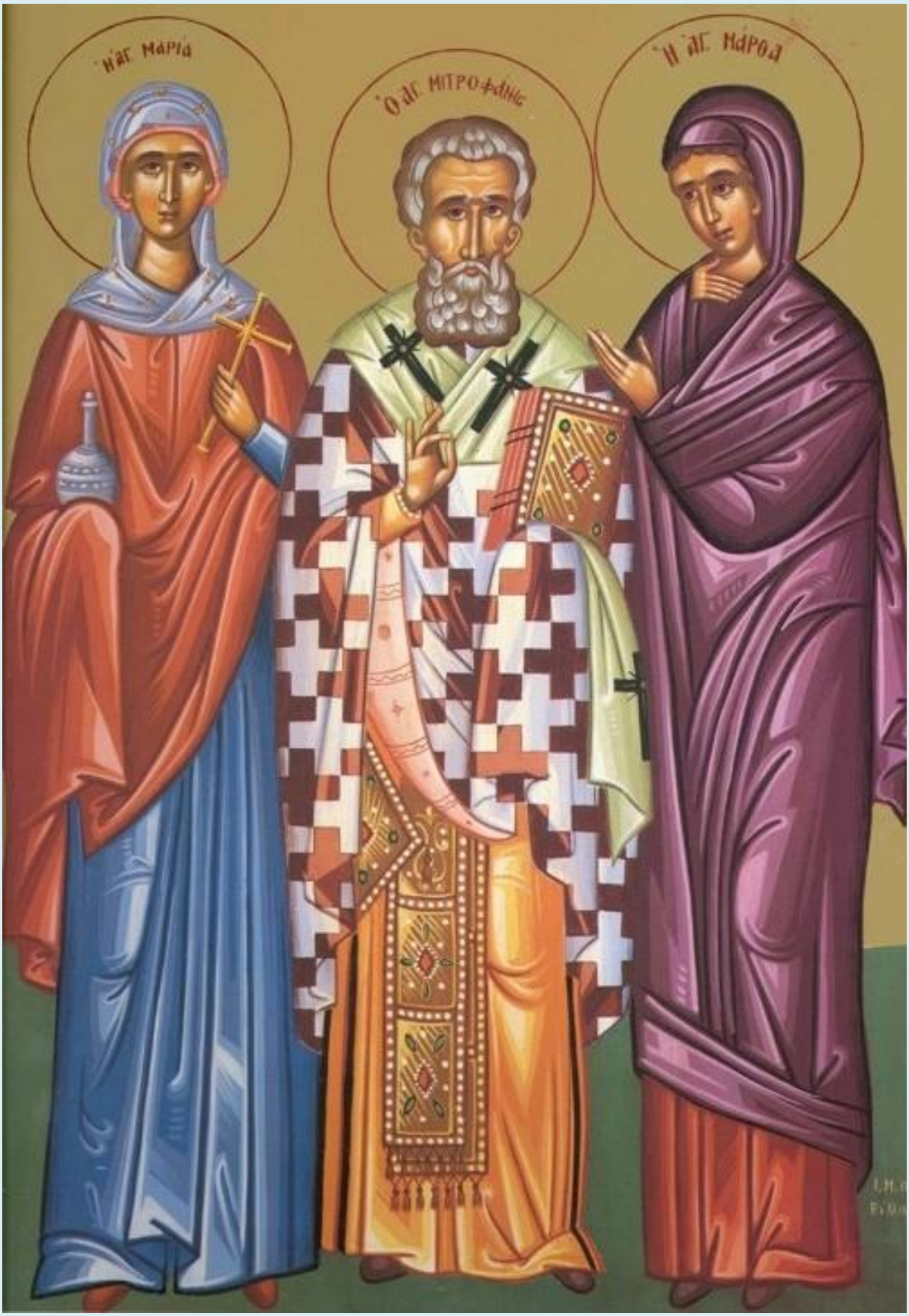
Η ΑΓ. ΜΑΡΙΑ
Ο ΑΓ. ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ
Η ΑΓ. ΜΑΡΘΑ

4 iunie

4 iunie

SF. IER. MITROFAN

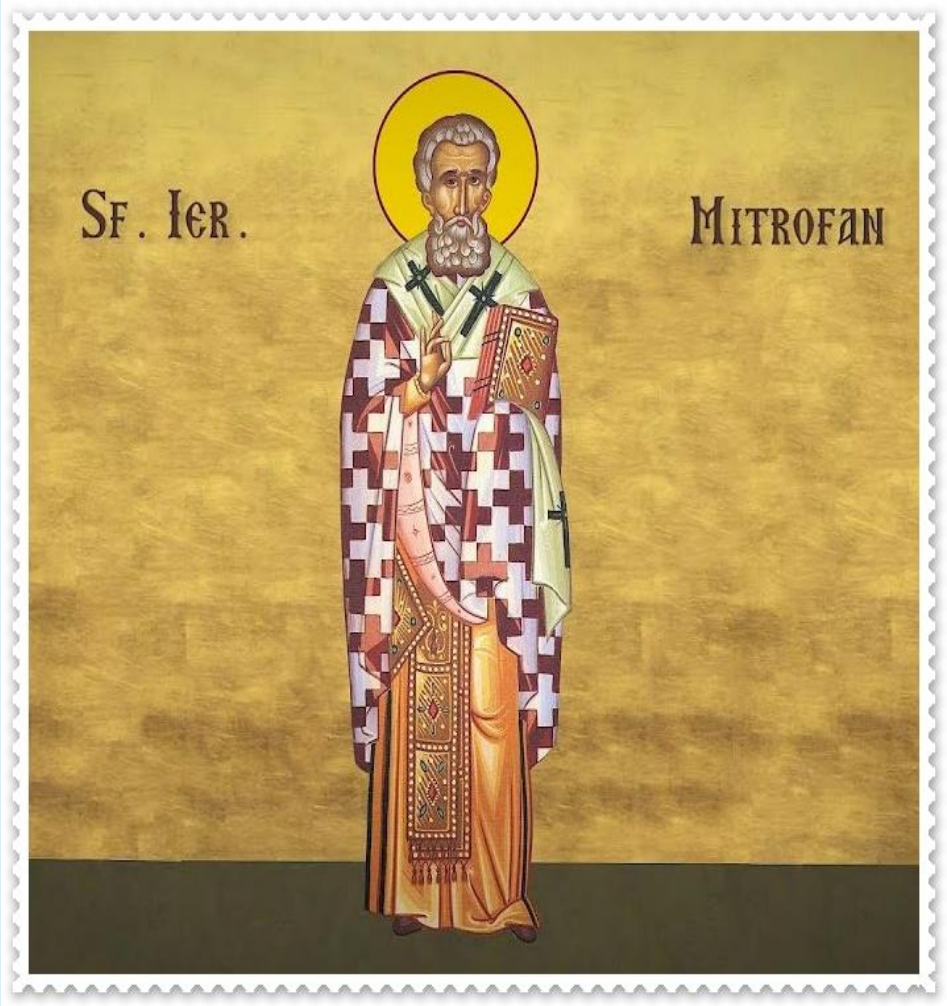
SF. IER.
MITROFAN

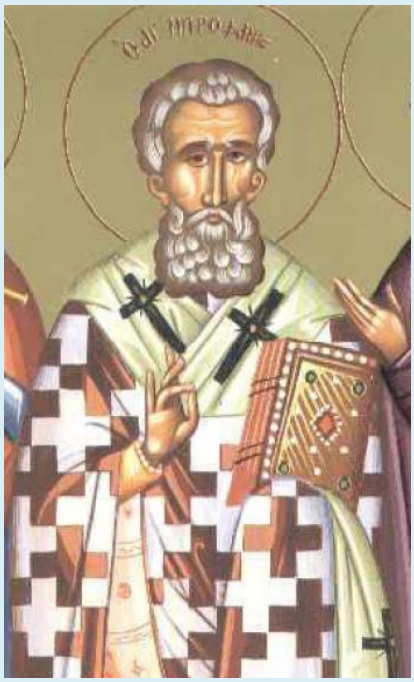

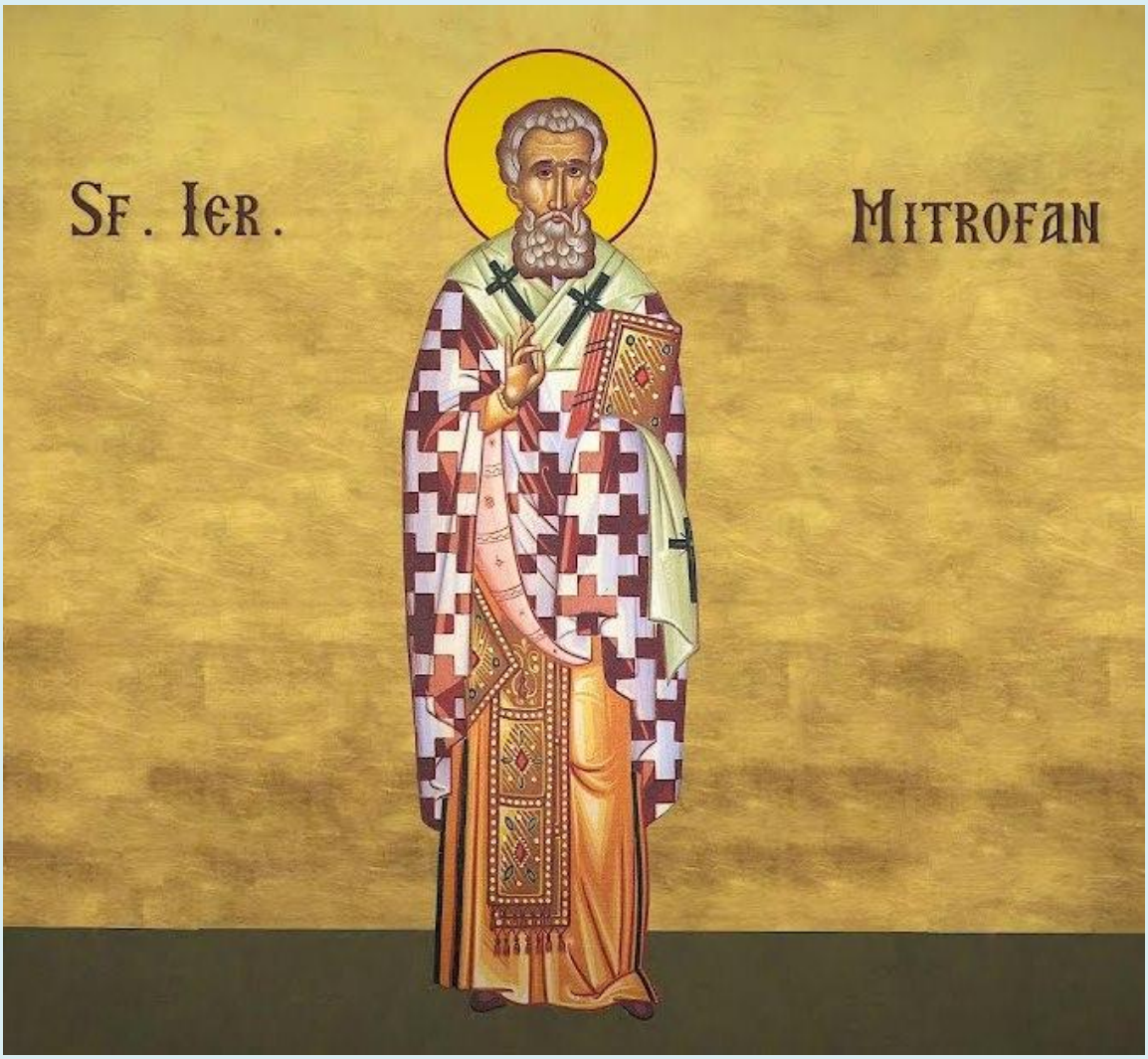
Sf. Ier.
Mitrofan

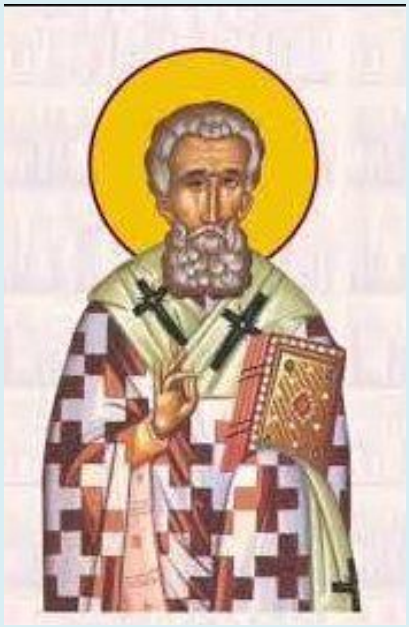

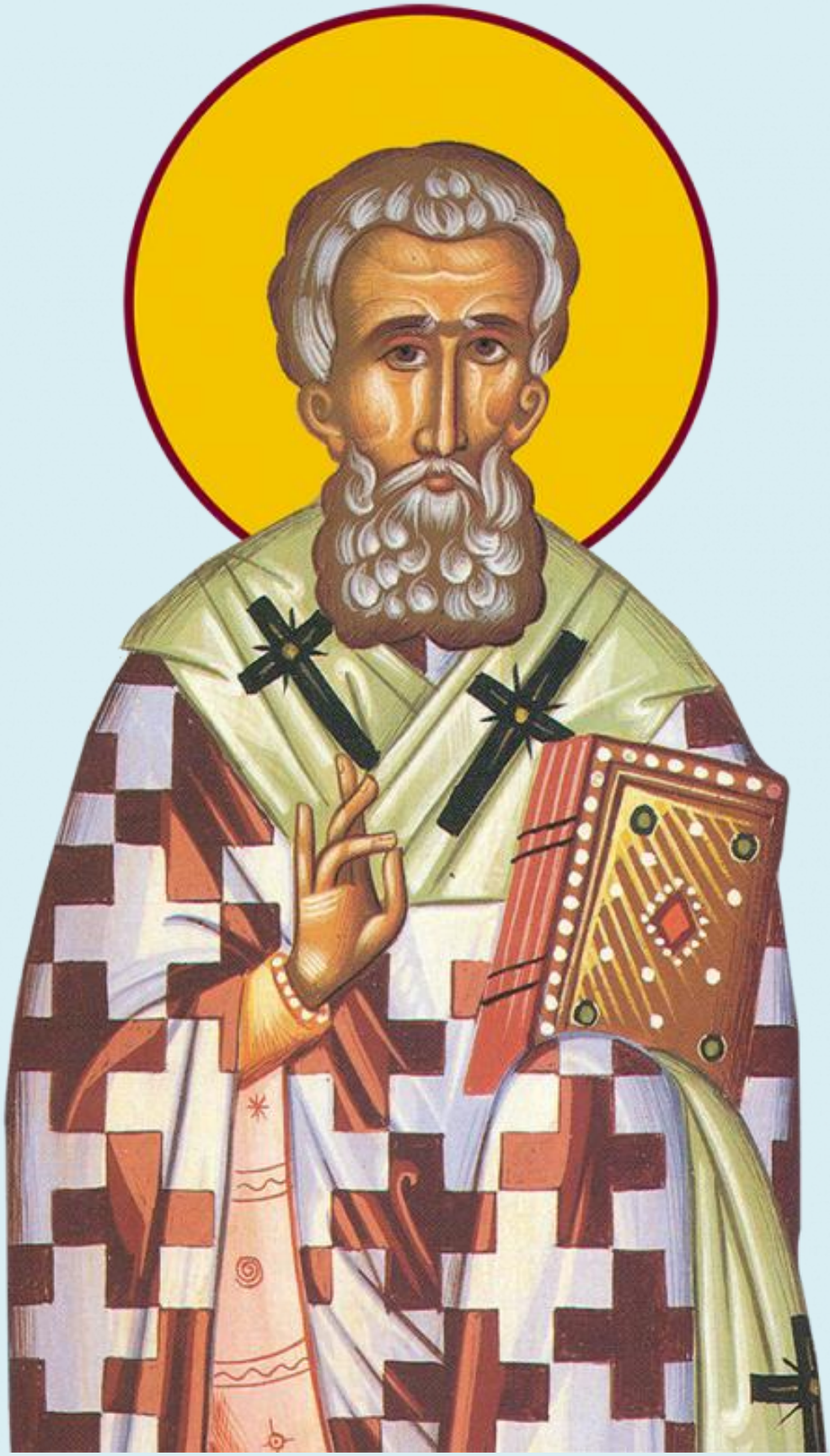

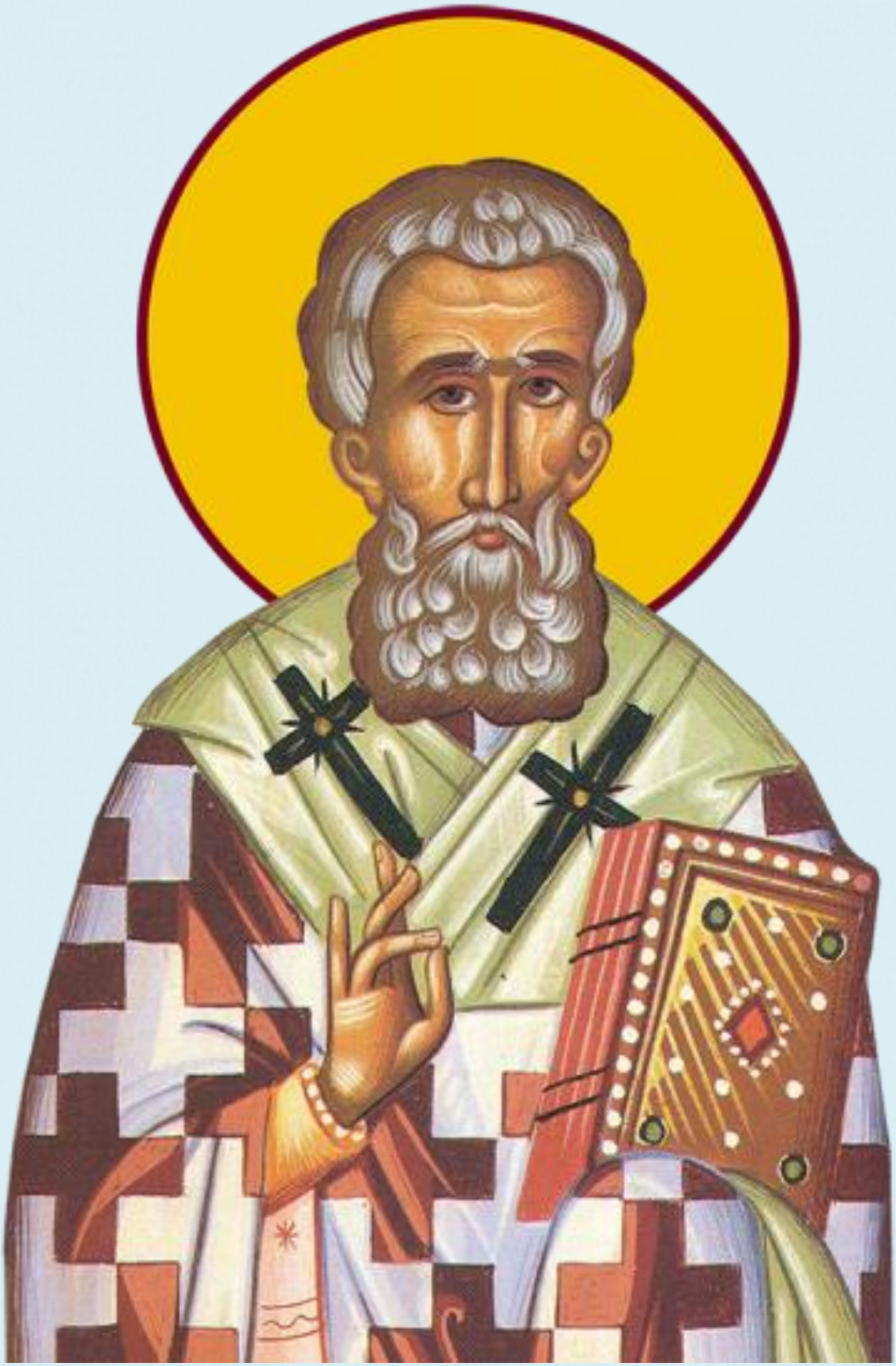

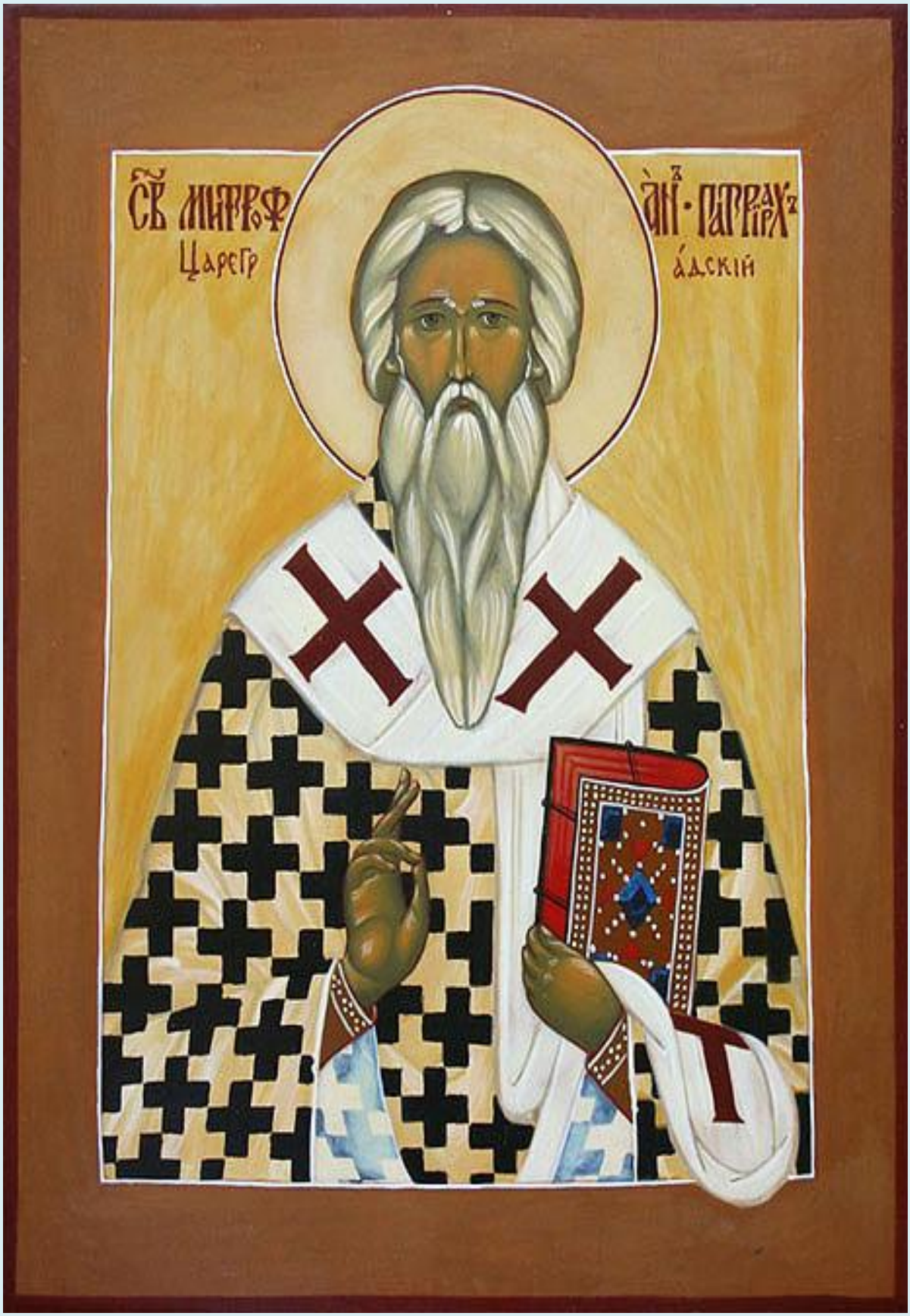
СВ МИТРОФ
ЦАРЕГР
ЄП ПАТРІАРХ
ÁДСКІЙ

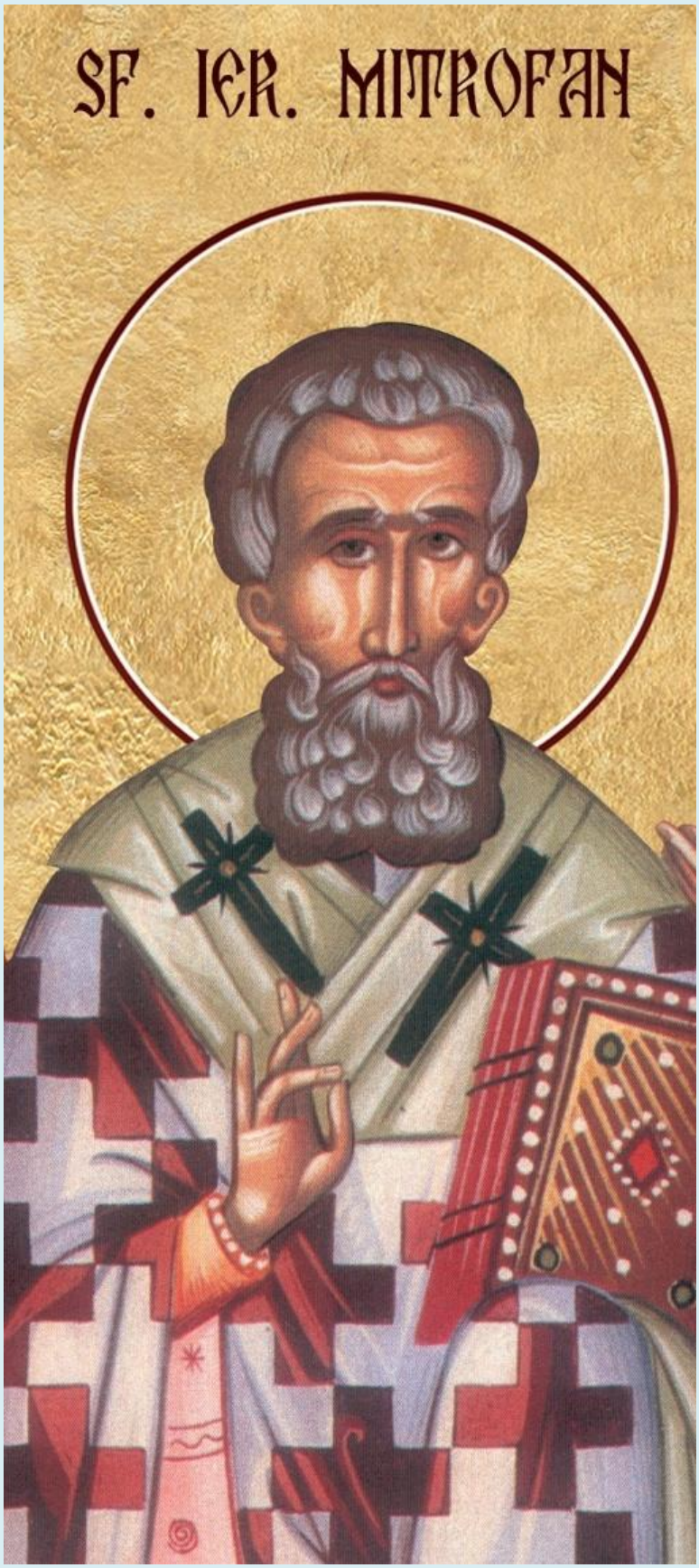
SF. IER. MITROFAN

Troparul Sfântului Ierarh Mitrofan, Patriarhul Constantinopolului

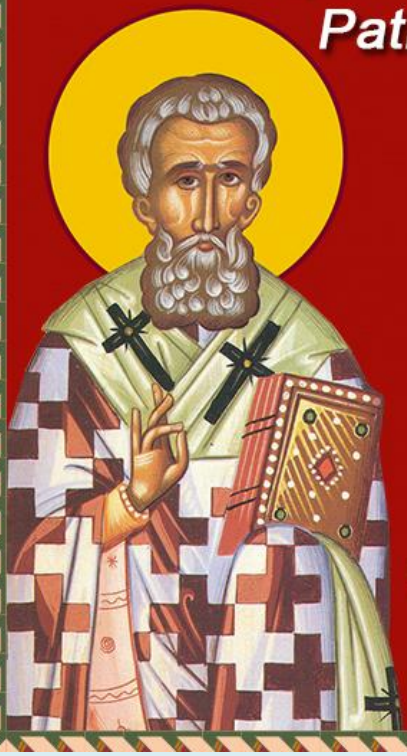

4 Iunie - Glasul 4

Îndreptător credinţei şi chip blândeţilor, învăţător înfrânării te-a arătat pe tine turmei tale adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câştigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte Ierarhe Mitrofan, roagă pe Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

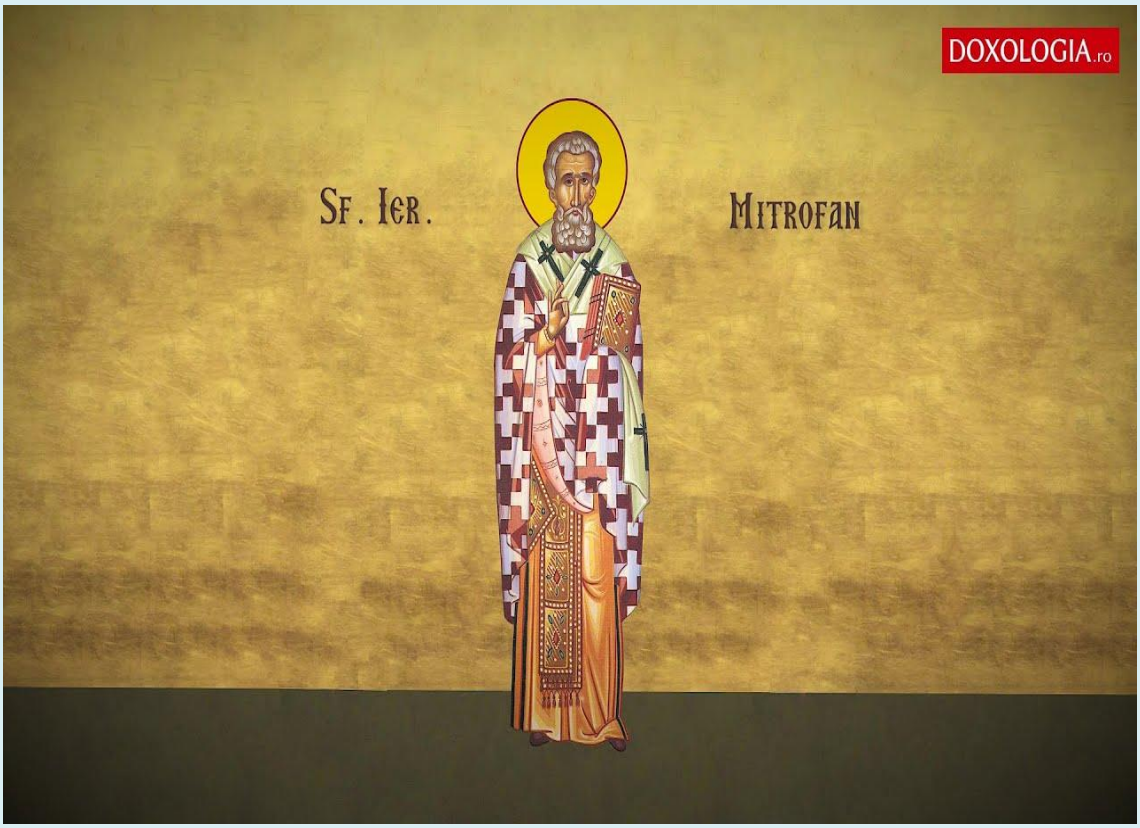

Bucură-te, Sfinte ierarh Mitrofan, întâiule patriarh al Constantinopolului!